

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Vliv změn rozpočtového určení daní na hospodaření statutárních měst Brna, Ostravy a Plzně
Effect of Changes in Budgetary Allocation of Taxes on the Financial Management of the
Statutory Cities of Brno, Ostrava and Pilsen

Student:

Ivan Krupčík

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.

Ostrava 2014

Zadání bakalářské práce

Student: **Ivan Krupčík**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Vliv změn rozpočtového určení daní na hospodaření statutárních měst
Brna, Ostravy a Plzně**
**Effect of Changes in Budgetary Allocation of Taxes on the Financial
Management of the Statutory Cities of Brno, Ostrava and Pilsen**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Pravidla finančního hospodaření obcí
 3. Změna pravidel rozpočtového určení daní od roku 2013
 4. Analýza změn v hospodaření statutárních měst Brna, Ostravy a Plzně v souvislosti se změnou rozpočtového určení daní
 5. Zhodnocení vlivu změn rozpočtového určení daní na statutární města Brno, Ostravu a Plzeň
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce 2013*. Turnov: Acha obec účtuje, 2013. 262 s. ISBN 978-80-905420-0-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Petr Tománek, CSc.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracoval samostatně”.

V Ostravě dne 9.5.2014

Ivan Krupčík

Ivan Krupčík

Obsah

1	ÚVOD.....	5
2	PRAVIDLA FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ OBCÍ	6
2.1	Příjmy veřejných rozpočtů.....	7
2.2	Rozpočtová soustava	8
2.3	Historie daňových teorií	9
2.4	Obecní zřízení, orgány a pravomoc obce ve vztahu k hospodaření a rozpočtu.....	12
2.4.1	Orgány obce.....	12
2.4.2	Samostatná působnost.....	14
2.4.3	Přenesená působnost.....	14
2.4.4	Hospodaření obce	15
3	ZMĚNA PRAVIDEL ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ OD ROKU 2013	20
3.1	Období 1993 – 2000	20
3.2	Období 2001 – 2007	21
3.3	Období 2008 – 2012	22
3.4	Změny od roku 2013.....	24
4	ANALÝZA ZMĚN V HOSPODAŘENÍ STATUTÁRNÍCH MĚST BRNA, OSTRAVY A PLZNĚ V SOUVISLOSTI SE ZMĚNOU ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ.....	26
4.1	Analýza hospodaření Ostravy v období 2007 – 2013.....	26
4.2	Analýza hospodaření Brna v období 2007 – 2013	28
4.3	Analýza hospodaření Plzně v období 2007 – 2013	29
4.4	Analýza daňových výnosů v celorepublikovém srovnání	30
5	ZHODNOCENÍ VLIVU ZMĚN ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ NA STATUTÁRNÍ MĚSTA BRNO, OSTRAVU A PLZEŇ	32
5.1	Zhodnocení výnosů daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	32
5.2	Zhodnocení výnosů daně fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti	34
5.3	Zhodnocení výnosů daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů	36

5.4	Zhodnocení výnosů daně z příjmu právnických osob	38
5.5	Zhodnocení výnosů daně z přidané hodnoty	39
5.6	Zhodnocení výnosů daně z nemovitosti	42
6	ZÁVĚR.....	44
	Seznam použité literatury.....	45
	Seznam použitých zkratk.....	47
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 ÚVOD

V tomto složitém období, kdy každá obec, město, ale i samotný stát se nutně musí zabývat otázkou maximalizace příjmů a zároveň minimalizace negativních nálad občanů v souvislosti s neustálým zdražováním statků, je problematika rozpočtového určení daní velice stěžejním nástrojem pro zabezpečení rovnováhy a stability ekonomického systému v zemi. Na samém začátku této práce je velice důležité si vůbec vysvětlit, jaké principy k dosažení požadovaných cílů veřejný sektor využívá, ale také upozornit na existenci institucionální struktury, včetně následného uspořádání vnitřních mechanismů jednotlivých orgánů.

Základem každého systému je stanovení určitých pravidel, zákonných postupů, kterými je nutno se řídit pro dosažení stanovených hodnot blahobytu. Nástrojem pro zabezpečení efektivního hospodaření státních a územních samospráv jsou veřejné finance. I když v tomto tématu budeme vysvětlovat a popisovat zejména příjmovou stránku, je důležité se také zmínit o existenci té výdajové.

Základní rozdělení daňových příjmů veřejných rozpočtů a zdůraznění jejich významu můžeme považovat za vstupní bránu pro osvětlení dané problematiky. Změny v sazbách, daňové úlevy, nedoplatky, změny v rozpočtovém určení daní jsou faktory, které také ovlivňují velikost daňových příjmů.

Cílem této práce je zhodnocení změn v rozpočtovém určení daní a jeho dopad na Ostravu, Plzeň a Brno v letech 2007 -2013 z hlediska vývoje příjmů a praktikovaných změn ve sledovaných obdobích. Znázornění časového vývoje hlavních mezníků v RUD (rozpočtové určení daní) lze považovat za stěžejní.

Nejdříve je zvolena metoda analýzy hospodaření jednotlivých statutárních měst a následným použitím metody komparace a syntézy dochází k výslednému zjištění skutečného stavu dané problematiky. Všechny takto získané výsledky je nutné pro objektivní vypovídací hodnotu přepočíst na jednoho obyvatele.

2 PRAVIDLA FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Tato kapitola se blíže zabývá problematikou smíšeného systému, který charakterizuje soukromý a veřejný sektor. Vzájemná propojenost je velice důležitá pro zajištění fungování celého systému v každé zemi, kdy se podíl veřejné ekonomiky na tvorbě hrubého domácího produktu v různých zemích pohybuje mezi **30 – 60%**.

Základní funkce pro efektivní využití systému veřejných financí jsou:

Alokační funkce lze definovat vhodným rozložením financování spotřeby mezi soukromé a veřejné statky. Důvodem existence veřejného statku je efektivní podpora tržního sektoru při jeho selhání v rámci zajištění fungování například obrany státu, veřejné správy a silnic prostřednictvím veřejných financí. Spotřebitel by neměl být omezen ve spotřebě takového statku a zároveň se podílí na úhradě do veřejných rozpočtů. Rozdělujeme statky celostátní a místní.

Redistribuční funkce je založena na principu spravedlnosti v souvislosti s přerozdělováním bohatství (důchodů). Základem je sociální systém, který zajišťuje minimální příjem každého občana v zemi v závislosti na zvyklostech v dané oblasti, politickém směru a bohatství společnosti. Nelze tedy hovořit pouze o výdajové stránce veřejných rozpočtů, ale je nutné zdůraznit také příjmovou oblast formou zdanění.

Pokud budeme hovořit o nástroji pro zabezpečení vysoké zaměstnanosti, cenové stability ekonomického růstu s vazbou na potřebnou platební a obchodní bilanci je nutné zdůraznit pojem **stabilizační funkce**. Je spojena s výdajovou stranou veřejných rozpočtů a je realizována prostřednictvím diskrečních opatření.

Předpokladem dobře fungujícího daňového systému je splňovat určité požadavky, za které lze považovat levnou a jednoduchou správu spojenou se srozumitelností a administrativní nenáročností. Pro podporu ekonomického růstu poskytovat možná zvýhodnění (slevy) na daních. Samozřejmostí je zajistit požadovaný výnos pro veřejné rozpočty a rovnoměrné rozložení břemene, vyjádřené určitým podílem všech občanů na úhradě. Dále nutnost zohlednění dopadu daňové povinnosti na poplatníka (incidence) a volba vhodného způsobu zdanění, která minimalizuje vliv na rozhodování plátce (daňové distorze). Jelikož společná aplikace uváděných aspektů je v praxi neslučitelná, je vzájemná provázanost vždy určitým kompromisem.[5]

2.1 Příjmy veřejných rozpočtů

V souvislosti se zmiňovanými funkcemi a požadavky se budeme blíže věnovat členění příjmů veřejných rozpočtů, které lze rozdělit do několika skupin:

- daně,
- poplatky,
- půjčky,
- dary.

Ve všech případech se jedná o vzájemnou vazbu od soukromého k veřejnému sektoru z pohledu transferu peněžních prostředků.

Daň je povinná, nenávratná platba do veřejného rozpočtu založená na principu neúčelovosti, není určena na žádný konkrétní účel, stává se součástí celkového příjmu veřejného rozpočtu a je použita podle potřeby. Princip neekvivalentnosti znamená, že osoba po provedení úhrady daně nemůže očekávat žádnou protihodnotu ve stejné výši. Součástí daní jsou z ekonomického hlediska také cla, pojistné na sociální zabezpečení a pojistné veřejného zdravotního pojištění. Způsoby placení jsou pravidelné nebo nepravidelné.

Poplatek je finančním ekvivalentem za poskytnuté veřejné služby na principu účelovosti, dobrovolnosti, nepravidelnosti a nenávratnosti. Konkrétně se jedná o správní a soudní poplatky.

Příkladem může být také zavedení místního poplatku spadajícího do samostatné působnosti obce a náleží plně do pravomoci obce, zdali příslušný poplatek zavede či nikoliv.

Zákon 565/1990 Sb., **o místních poplatcích** – stanoví rámec poplatku (za co) a horní hranici sazby. Zákon 280/2009 Sb., **daňový řád** (do 31. 12. 2010 zákon 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků) řídí výběr, správu a kontrolu poplatku. **Obecně závazná vyhláška** – schvaluje zastupitelstvo a stanoví konkrétní parametry poplatku.

Obce zavádějí místní poplatky **obecně závaznou vyhláškou**, která stanoví:

- sazbu poplatku,
- ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti,
- splatnost,
- úlevy a případné osvobození od poplatků,
- u poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která mu v obci podléhají.

Druhy místních poplatků

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. [2]

Půjčka se stává úvěrovým příjmem veřejného rozpočtu a charakterizujeme ji principy návratnosti, nepovinnosti a nepravidelnosti (na účelové a neúčelové v závislosti na tom zda bude použita na určitý projekt nebo na krytí deficitu veřejných financí). Příkladem jsou státní obligace.

Dar je příjmem založeným na principech dobrovolnosti a nenávratnosti. [1]

2.2 Rozpočtová soustava

Neméně důležitým rozdělením, které je nutné zmínit ve vztahu k daňovým příjmům, je skutečnost rozdělení soustavy veřejných rozpočtů. Decentralizovaný model zajišťuje spravedlivější a funkčně využitelnější nástroje tolik potřebné pro správné fungování veřejné struktury rozpočtu.

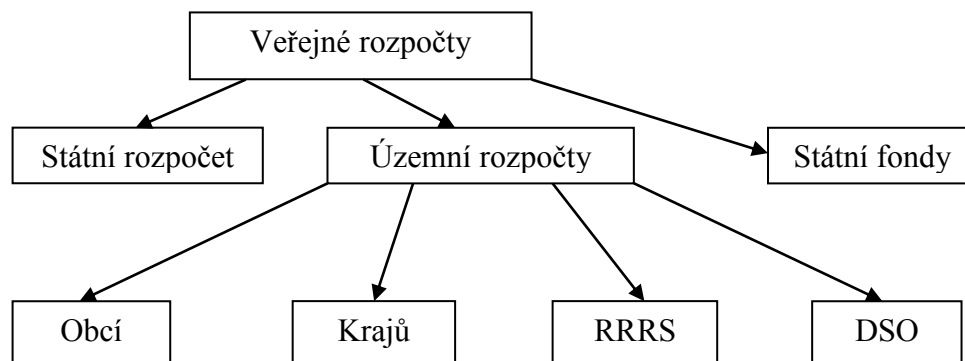
Na pomyslném vrcholu stojí státní rozpočet, kterým prochází největší podíl a zároveň objem finančních prostředků. Za samostatnou jednotku z hlediska hospodaření jsou dále považovány rozpočty ZÚSC (Základní územně samosprávný celek) obcí a měst, včetně těch statutárních, kde celkový počet je vyjádřen číslem 6 250. VÚSC (Vyšší územně samosprávný celek) kraje jsou dalšími účastníky v rozpočtové soustavě.

Česká republika aktuálně disponuje 14 kraji. Praha je obcí i krajem zároveň a sestavuje pouze jeden rozpočet. Dále je nutné zmínit rozpočty příspěvkových organizací, které mají statut veřejnoprávních neziskových organizací s vlastní subjektivitou. Mohou být zřizovány

státem nebo územními samosprávami. Dobrovolné svazky obcí (779) a Regionální rady regionů soudržnosti (8) disponují také svými rozpočty.

Za mimorozpočtové, účelové peněžní fondy lze považovat státní fondy jiné centrální úrovně, peněžní fondy ZÚSC a VÚSC. [2]

Schéma 2.1 Rozpočtová soustava

Zdroj: Vlastní zpracování

2.3 Historie daňových teorií

Historie daňových teorií se začala rozvíjet již ve starověku (Aristoteles) a ve středověku (Tomáš Akvinský) v rámci filozofických a náboženských učeních. Prvopočátky se tradují od myšlení merkantilistů, kteří přispívali k proměně názorů na novověké. Až s příchodem učením francouzských fyziokratů (Quesnay) a především anglických klasiků (Smith, Ricardo) v 18. století dochází k vytvoření uceleného ekonomického systému, na jehož základě vysvětlovali povahu a funkci daní. Liberalismus musel vyřešit otázku uznávání přirozených práv občanů a zároveň vybírání daní. Tento rozpor byl překonán na základě tzv. směnné teorie daňové, kde daň je určitá protihodnota za služby poskytované jedincům státem.

Adam Smith jako hlavní představitel klasické ekonomie liberalismu, tvůrce a zastánce neviditelné ruky trhu, zdůrazňuje nutnost svobodného rozhodování jednotlivců, přirozeného řádu pro správné fungování národního hospodářství. Stát zajišťuje pouze vnější obranu, vnitřní pořádek a veřejné služby, které jsou financovány především z daní. Minimalizace státních výdajů je v zájmu zvyšování produktivity soukromého sektoru a bohatství národa.

Smith na základě zásad spravedlnosti, určitosti, pohodlnosti placení a úspornosti formuloval čtyři daňové kánony a také čtyři zdroje neefektivnosti výběru daní. Některé názory tohoto ekonoma byly ekonomickým vývojem překonány, nicméně existují takové, které platí dodnes.

Zdroje daňových principů (kánony):

- daňová spravedlnost,
- určitost zdanění,
- pohodlnost placení,
- úspornost (efektivnost).

Zdroje neefektivnosti výběru daní:

- výběr daní je spojen s nadměrným úřednickým aparátem,
- daňové zatížení odrazuje a brání rozvoji podnikání a dalších činností,
- exekuce je vedlejším efektem a vede k ekonomickému zničení jednotlivce. Nebude nadále platit daň,
- šikana, nepříjemnosti a křivda jako další náklad.

Dalším mezníkem v daňové historii je zastánce teorie tří výrobních činitelů J. S. Mill. Jeho myšlenky se opírají především o princip platební schopnosti, platební povinnosti rovné oběti spočívající ve vzniklé újmě všech občanů stejným dílem, bez přihlédnutí k jejich příjmům. **Neoklasicismus** koncem 19. století přináší v ekonomické vědě tzv. marginalistické revoluci, která je považována za počátek současné ekonomie.

Předmětem zkoumání je rovnováha dokonale konkurenčního trhu při použití mezních analýz. Rozdíl oproti předchozím teoriím je, že veřejný sektor se stává součástí ekonomického systému, dochází k jeho integritě ve vztahu k soukromému sektoru a poptávce jednotlivce. Výsledkem je stav, kdy zaplacená daň se rovná velikosti prospěchu z veřejných statků. V tomto období také dochází ke zdůraznění významu nabídkových a poptávkových křivek spojených s teorií „přebytku spotřebitele a výrobce“ a významem nadměrného břemena zdanění.

Představitel této školy Emil Sax ve své knize charakterizované jako pojednání o „ryzí teorii státních financí“ vyloučil etické a politické faktory. Friedrich Wieser nebyl zastáncem progresivního zdanění a zastával myšlenku, že hlavní náplní státu je zajišťovat ochranu občanů a rozvíjet výrobní faktory, nikoliv potřeby občanů.

Keynesiánská teorie

V období konce 20. a počátkem 30. let dochází ve světové ekonomice ke značným depresivním náladám z důvodu krachu měnového systému a vysoké nezaměstnanosti vyjádřené hospodářskou krizí. Mezník je spatřován v příchodu britského ekonoma Johna

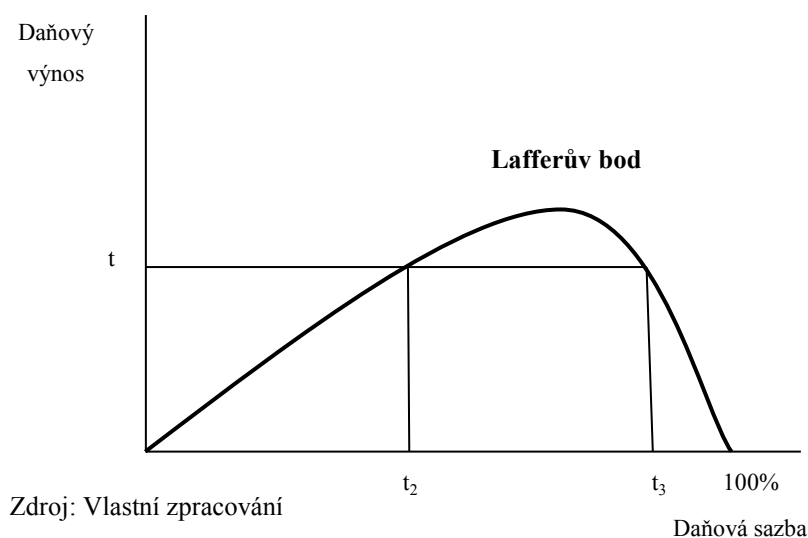
Mayarda Keynes, který publikuje novou teorii v knize „Obecná teorie zaměstnanosti, úroků a peněz“. Tento revoluční názor obecné teorie spočíval v tom, že rovnováha v ekonomice při využitím všech faktorů a maximálním produktu je spíše výjimečný stav a v žádném případě se neztotožňuje s názory neoklasických ekonomů.

Rovnováhy lze docílit již ve stadiu, kdy výrobní faktory jsou využity pod svým maximem a podporované nezaměstnanosti. Vzniklá situace má za důsledek nízkou hodnotu spotřeby, minimální podněty k investicím nepřevyšujícím úspory. Řešením odstranění vzniklého přetlaku je použití monetární a fiskální politiky státu za pomoci rozpočtových opatření a progresivního zdanění.

Od 60. do 70. let bylo prokázáno, že dlouhodobě aplikovaný trend keynesiánské hospodářské politiky nezadržitelně prohlubuje inflaci. Návratem k neoklasicismu v 70. – 80. letech 20. století byl neokonzervatismus, který klade důraz zejména na využití monetární politiky. Teorie strany nabídky jako nástroj pro oživení ekonomiky ve smyslu snížení daňové kvóty.

Tento jev vyjadřuje Lafferova křivka (viz. schéma 2.1) zobrazující závislost daňového výnosu na daňové sazbě pouze do určitého bodu. Po překročení dochází k poklesu výnosu a lidé preferují volný čas, spotřebu, ale také hledání možností se daňové povinnosti vyhnout. Vysoká hodnota daňové sazby demotivuje od práce, úspor. Důsledkem je pokles důchodů a státního daňového výnosu. Stejný daňový výnos lze dosáhnout při vyšší, ale i nižší kvótě.[1]

Schéma 2.2 Lafferova křivka

2.4 Obecní zřízení, orgány a pravomoc obce ve vztahu k hospodaření a rozpočtu

Jelikož bude tato bakalářská práce věnována rozpočtovému určení daní tří statutárních měst Ostravy, Brna a Plzně, je vhodné vysvětlit si, jakým způsobem hospodaří obec jako územně samosprávný celek. Základní vymezení je zakotveno v zákoně 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Obcí se rozumí veřejnoprávní korporace s vlastním majetkem a vystupující pod vlastním jménem v právních vztazích, za které je i přímo odpovědná. Jedná se o územně samosprávné společenství občanů, tvořené v určitém územním celku.

2.4.1 Orgány obce

Hlavním orgánem obce je zastupitelstvo, které má nejvyšší rozhodovací pravomoc a počet členů je závislý zejména na počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Jsou volenými představiteli a funkčním obdobím jsou obvykle čtyři roky.

Tab. 2.1 Počty členů zastupitelstva

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500	5 – 15
nad 500 – 3 000	7 – 15
nad 3 000 – 10 000	11 – 25
nad 10 000 – 50 000	15 – 35
nad 50 000 – 150 000	25 – 45
nad 150 000	35 – 55

Zdroj: Vlastní zpracování, zákon 128/2000 Sb., o obcích

Mezi nejdůležitější pravomoci lze bezesporu zahrnout schvalování rozpočtu, závěrečného účtu obce a obecně závazných vyhlášek, ale také schvalování rozvoje obce, územního plánu, zřizování a rušení příspěvkových organizací, trvalé a dočasné peněžní fondy. Z členů zastupitelstva jsou voleni starosta, místostarostové a další členové rady, které lze také i odvolávat. Jako své iniciativní a kontrolní orgány zřizuje vždy finanční a kontrolní výbor a pokud v obci po posledním sčítání lidu žije nejméně 10% občanů jiné národnosti než české, je zřizován také výbor pro národnostní menšiny.

Finanční výbor je hlavním majetkovým a finančním kontrolním orgánem hospodaření obce.

Kontrolní výbor provádí kontrolní činnost ve smyslu dodržování schválených usnesení zastupitelstva a rady, kontrolu samostatné působnosti v kompetenci obecního úřadu společně s dodržování právních předpisů ostatních zřízených výborů.

V případech, kdy se zastupitelstvo obce nesejde po dobu delší než šest měsíců, dochází k jeho rozpuštění Ministerstvem vnitra a příslušná obec proti tomuto rozhodnutí může podat žalobu k soudu.

Rada obce jako výkonný orgán je za své úkony odpovědná zastupitelstvu. Rada je tvořena starostou, místostarosty a dalšími radními, kdy skladba členů je vždy lichá a činí 5 – 11 členů. Dále nesmí přesahovat jednu třetinu členů zastupitelstva a v případě, že je zastupitelů méně než 15, se rada nevolí. Její činnost je vymezena zejména v oblasti samostatné působnosti, kde můžeme zmínit zajištění řádného hospodaření obce podle schváleného rozpočtu a organizační uspořádání úřadu. Vydává nařízení obce v přenesené působnosti. Jako poradní a iniciativní orgány přímo odpovědné radě jsou zřizovány komise.

Starosta a primátor je zástupcem obce navenek a společně s místostarosty je volen do funkce z řad členů zastupitelstva, kterému je i přímo odpovědný za svá rozhodnutí v oblastech přezkoumání hospodaření obce, personálních záležitostí, veřejného pořádku, informovanosti veřejnosti o činnosti obce, výkonu přenesené působnosti, jmenování a odvolávání tajemníka úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu. Svolává a řídí zasedání zastupitelstva. Primátor je čelní představitel statutárního města a společně s náměstký primátora nahrazuje funkci starosty a místostarostů na obci.

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarosty, tajemníkem úřadu pokud se jedná o obecní úřad s rozšířenou působností nebo obec s pověřeným obecním úřadem a také jednotlivými zaměstnanci zařazenými do obecního úřadu v rámci výkonu svých pracovních funkcí a pravomocí. Rada obce má ve své kompetenci zřizovat na různých úsecích odbory a oddělení pro řádné plnění stanovených úkolů vyplývajících ze samostatné i přenesené působnosti.

Statutární města

Uvnitř statutárních měst mohou být poměry a pravidla upraveny obecně závaznou vyhláškou nazývanou statut města, který upravuje možnost rozdělení města na jednotlivé městské obvody nebo části, definuje jejich spravované území, pravomoc orgánů města a

městských obvodů na úseku přenesené a samostatné působnosti, stanovení zdrojů peněžních příjmů a druhů výdajů, vzájemná spolupráce mezi orgány města a městských obvodů.

Statutem lze také svěřit určité pravomoci v oblasti samostatné působnosti městským obvodům nebo částem zejména pokud se jedná o schvalování programu rozvoje, o rozhodování v majetkoprávních úkonech týkajících se převodu a zastavení nemovitých a movitých věcí, ale také v oblasti nakládání s pohledávkami, uzavírání smluv a poskytování darů. Městské části nebo obvody nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky a nařízení, které jsou v kompetenci magistrátu a jsou závazné k jejich plnění.

U statutárních měst je povinně zřizována funkce tajemníka, který je jmenován z řad zaměstnanců a jehož pracovní náplní je zejména zajištění plnění úkolů stanovených zastupitelstvem v přenesené působnosti.

Stanovuje platy zaměstnancům obecního úřadu a zastupuje zaměstnavatele ve věcech personálních. Schvaluje a vydává spisový, skartační řád a další vnitřní směrnice obecního úřadu, pokud nejsou tyto pravomoci svěřeny radě. Tajemník se účastní zasedání zastupitelstva i rady s hlasem poradním a nesmí vykonávat politické funkce i jiné aktivity tohoto směru.

2.4.2 Samostatná působnost

Aby bylo možné zabezpečit neustálé fungování a možný rozvoj obce, je velice důležitá existence pojmu samostatná působnost, podléhající schvalovací pravomoci zastupitelstva v zájmu blahobytu občanů. Tato velice důležitá obecní působnost se řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem a dalšími právními předpisy vydanými na základě zákona. V zájmu bezpečnosti občanů je v kompetenci obce zřizovat obecní policii.

2.4.3 Přenesená působnost

Vymezení je taxativně určeno zvláštním zákonem se specifikací rozsahu.

- základní rozsah je svěřen a vykonáván orgány obce, kde vlastní území je považováno za správní obvod (**obce typu I**),
- rozsah pověřeného obecního úřadu (**obce typu II**), které se liší od nižší formy rozsahem svěřených pravomocí a velikostí správního obvodu,
 - obec s matričním úřadem,
 - obec se stavebním úřadem,
- rozsah obecního úřadu s rozšířenou působností (**obce typu III**).

Obce pro plnění takovýchto úkolů získávají příspěvek ze státního rozpočtu prostřednictvím dotací. Může dojít k situaci, že některá obec vykonává všechny činnosti, ale v opačném případě je nutné, aby každý občan měl zajištěn příslušný úřad k vyřízení svých požadavků.

2.4.4 Hospodaření obce

Základním principem je účelné a hospodárné využití majetku v souladu se zájmy a prioritami obce. Významnou roli hraje také zákonem vymezená působnost. Ochrana a evidence majetkových hodnot je také nedílnou součástí správného fungování obecního zřízení.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů upravuje zejména:

- rozpočtový výhled,
- rozpočtový proces,
- rozpočtové provizorium,
- obsah rozpočtu ÚSC, jeho příjmy a výdaje,
- změny rozpočtu,
- závěrečný účet,
- porušení rozpočtové kázně,
- typy organizací, které mohou být zřízeny nebo založeny ÚSC (organizační složka, příspěvková organizace, obchodní společnost),
- přezkum hospodaření ÚSC.

Rozpočet obce

Je sestavován každoročně a představuje bilanci příjmů a výdajů každé obecní jednotky. Vyjadřuje se kalendářním obdobím a vychází se z **rozpočtového výhledu**, který se připravuje na období 2 – 5 let po roce následujícím sestavovanému rozpočtu. Jedná se o podpůrný nástroj střednědobého finančního plánování a tvorby rozpočtu složený z již uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků. Obvykle je rozpočet koncipován jako vyrovnaný, ale existují i situace, kdy je nutné deficit hradit z přebytku finančních prostředků předchozího období, sjednaným úvěrem, půjčkou nebo výnosem z prodeje dluhopisů.

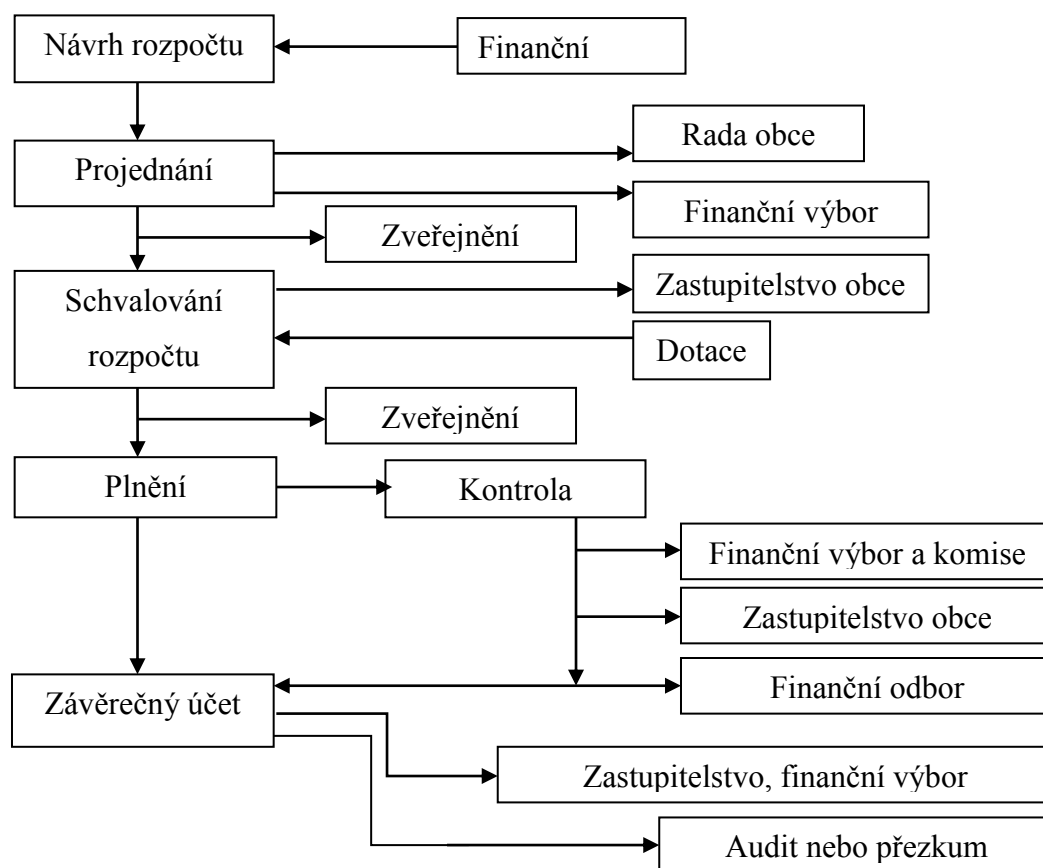
Rozpočtový proces

Návrh rozpočtu není striktně vymezen žádnými zákonnými pravidly, ale kopíruje místní zvyklosti a zohledňuje rozlohu obce. Sestavování návrhu je obvykle v kompetenci

ekonomického odboru obce a čerpá poznatků z předchozího rozpočtového období s přihlédnutím k aktuálnímu finančnímu vývoji. Důležitým krokem je projednání návrhu v orgánech obce a jeho vyvěšení po dobu 15 dnů na úřední desce, místně obvyklým způsobem a elektronicky s dálkovým přístupem z důvodu možného vyjádření připomínek občanů před samotným schválením.

Schválení návrhu je výlučně v kompetenci zastupitelstva města a musí být vyjádřena podporou nadpoloviční většiny všech členů. Takto schválený rozpočet představuje závazné ukazatele hospodaření obce a je definován rozpočtovými položkami, podle dílčích parametrů rozpočtové skladby. Jestliže není rozpočet schválen, dochází k hospodaření podle rozpočtu minulého období nazývaného rozpočtové provizorium.

Schéma 2.3 Rozpočtový proces

Zdroj: Vlastní zpracování

Kontrolu plnění schváleného rozpočtu provádí čtvrtletně Ministerstvo financí prostřednictvím předloženého výkazu pro hodnocení plnění rozpočtů územně samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Orgánem obce, který také provádí dohled nad dodržováním stanoveného rozpočtu, je finanční výbor.

Změny v průběhu roku se provádí rozpočtovými opatřeními z důvodu:

- 1) organizačních změn,
- 2) změn právních předpisů,
- 3) změn nastalých v průběhu roku a ovlivňujících plnění rozpočtu (nové skutečnosti ve výdajové stránce nebo výpadek v plánovaných příjmech).

Kontrola je prováděna následně po skončení rozpočtového období. Vypovídací hodnotu o všech skutečnostech má závěrečný účet, který zpracováním kopíruje rozpočtovou skladbu, plnění rozpočtu a další souvislosti ve vztahu ke státu a krajům. Obec je povinna 15 dnů před projednáváním zastupitelstva závěrečný účet zveřejnit a zároveň si nechat hospodaření přezkoumat krajským úřadem nebo auditorem. [3]

Rozpočtová skladba

Zabezpečuje jednotné třídění příjmů a výdajů při sledování plnění státního rozpočtu, státních fondů, krajů, regionálních rad, dobrovolných svazků obcí a obcí.

Rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje z různých hledisek:

- odpovědnostní (kapitola) – třídí se příjmy a výdaje státního rozpočtu dle jednotlivých kapitol,
- druhové (třída) – třídění podle druhů příjmů a výdajů na pořízení věcí, služeb, výkonů, práv, nákupů, transfery, daně, poplatky, dary, náhrady, příjmy z prodeje majetku. Vypovídacími jednotkami třídění jsou od nejvyššího rozpočtová třída, seskupení položek, podseskupení položek, položka,
- odvětvové (skupiny) – třídění podle odvětví, z něhož plynou příjmy nebo v němž se vynakládají výdaje např. silnice, zeleň, místní správa, sociální věci, zdravotnictví, kultura, školství, zastupitelstva obcí, civilní ochrana, požární ochrana. Specifikující jednotky od nejvyššího jsou rozpočtové skupiny, oddíly, pododdíl a paragraf,
- konsolidační (záznamové jednotky) – příjmy a výdaje se třídí pomocí stupňů konsolidace, vyjádřené peněžními převody, vynaložené uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a nejsou-li zahrnuty v druhovém členění. [4]

Příjmy obce podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech tvoří zejména:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti,
- příjmy z výkonu státní správy,

- příjmy z místních poplatků,
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona (o RUD),
- dotace ze státního rozpočtu a státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

Příjmy se dle rozpočtové skladby člení na vlastní, a to kapitálové nebo běžné (daňové a nedaňové). Největší podíl celkových příjmů je tvořen daňovými příjmy, které přesně určuje a zobrazuje rozpočtová skladba daného celku a jsou založeny na principech:

- **nenávratnosti** – finanční návratnost zaplacené daně je nulová,
- **neekvivalentnosti** – zaplacením daně občan nezíská žádnou protihodnotu ani výhodu při využívání veřejného statku,
- **nedobrovolnosti** – povinnost zaplatit je vyhrazena zákonem a nelze se jí vyhnout.

Z pohledu teorie fiskálního federalismu je vhodné, aby byly příjmy založeny na principu **dostatečné výnosnosti**, pro zajištění soběstačnosti lokality. Zejména u nedaňových příjmů se zdůrazňuje závislost na aktivitě daného regionu a schopnost ovlivnit tento segment, například příjmy z pronájmů majetku, z podnikání ve vedlejší činnosti a užitelské poplatky za veřejné statky.

Důležitým faktorem je **rovnoměrné rozložení příjmů** ze dvou hledisek, a to jak z prostorového tak časového, pro zabezpečení veřejných statků ve stále stejné kvalitě, objemu a struktuře.

Ve vztahu k rozpočtovému omezení je nutné realizovat **plánování** objemu potřeb na všech časových úrovních, které ovlivňuje tempo růstu dané lokality. Zároveň, aby náklady na správu a výběr daní nebyly **administrativně náročné**.

Struktura příjmů obce a druhové třídění rozpočtové skladby:

I. PŘÍJMY DAŇOVÉ (druhové třídění)

11 - Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů

- 111 - Daně z příjmů fyzických osob (ze závislé činnosti a funkčních požitků, ze samostatné výdělečné činnosti, z kapitálových výnosů, zrušené daně, jejichž předmětem je příjem fyzických osob)
- 112 - Daně z příjmů právnických osob (daň z příjmů PO, daň z příjmů PO za obce, daň z příjmů PO za kraje, zrušené daně, jejichž předmětem je příjem právnických osob)

12 - Daně ze zboží a služeb v tuzemsku

- 121 - Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku (daň z přidané hodnoty)

Do daňové skupiny 11 a 12 jsou zaříděny daňové výnosy obcí dle zákona o rozpočtovém určení daní, který směřuje do rozpočtu obce a v tomto případě hovoříme o svěřené dani neboli rozpočtově určené dani nebo její podíl na celostátním výnosu, který plyne jako daň sdílená do rozpočtu obce.

13 - Daně a poplatky z vybraných činností a služeb (místní poplatky, správní poplatky)

15 - Majetkové daně (daň z nemovitostí, od 1.1.2014 daň z nemovitých věcí)

II. PŘÍJMY NEDAŇOVÉ

- příjmy z vlastní činnosti obce, z pronájmu majetku, výnosy z finančního majetku, přijaté sankční platby a vratky transferů, splátky půjčených prostředků apod.,
- nenávratné transfery, návratné transfery, kapitálové příjmy – účelová investiční dotace na konkrétní investici, která se pravidelně neopakuje a je zpravidla jednorázová.

III. PŘÍJMY KAPITÁLOVÉ

- příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (včetně finančního), přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku.

IV. PŘIJATÉ TRANSFERY

- od veřejných rozpočtů ústřední a územní úrovně, ze zahraničí, ze státních finančních aktiv. [4]

3 ZMĚNA PRAVIDEL ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ OD ROKU 2013

Pro posouzení změn v RUD uskutečněné v roce 2013, je nutné zabývat se také vývojem v letech minulých, které budou blíže znázorněny v této kapitole.

3.1 Období 1993 – 2000

Aby bylo možné objektivně posoudit reálné období, je nutností se také zabývat obdobím minulým, které má vypovídací hodnotu z hlediska přínosu zkušeností a také nashromážděných výsledků a informací. Daňové příjmy sdílené i nesdílené byly od počátku roku 1993 do 1995 blíže specifikovány těmito parametry:

- 100% daně z nemovitostí,
- 100% daně z příjmu placené obcí (od roku 1994),
- 100% daně z příjmu fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti,
- 40% daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti z celookresního daňového výnosu na základě počtu obyvatel obce vůči počtu obyvatel okresu. Procentuální vývoj této daně se v dalších letech upravoval následně:
- 50% (od roku 1994) daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti z celookresního daňového výnosu na základě počtu obyvatel obce vůči počtu obyvatel okresu,
- 55% (od roku 1995) daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti z celookresního daňového výnosu na základě počtu obyvatel obce vůči počtu obyvatel okresu.

U Prahy, Ostravy, Brna a Plzně byl celý výnos DPFO ze závislé činnosti jejich příjmem.

Od 1996 – 2000 byly stávající podmínky a příjmy obcí upraveny následovně:

- 100% daně z nemovitostí,
- 100% daně z příjmu placené obcí,
- 100% daně z příjmu fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti,
- 20% daně z příjmu právnických osob z celostátního výnosu,
- 30% daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, která je dále rozdělena:
 - 10% podle bydliště nebo sídla plátce do rozpočtu obce
 - 20% podle počtu obyvatel obce na celkovém počtu obyvatel okresu

Okresním úřadům připadlo z DPFO 30% a zbylých 40% bylo příjmem státního rozpočtu.

U statutárních měst došlo ke snížení podílu výnosů u DPFO ze závislé činnosti na 70%.

Hlavní důvody novely byly spatřovány ve stabilizaci značných rozdílů v příjmech a to i v případě stejných obcí, které se pouze nacházely v jiných okresech. Od roku 1997 byly nově zavedeny také poplatky za znečištění životního prostředí.

3.2 Období 2001 – 2007

Tato kapitola je blíže věnována změnám v přerozdělování daňových výnosů, které upravuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některých státních fondů (zákon o rozpočtovém určení daní).

Cíle tohoto zákona byly v období roku 2001-2007 odstranění rozdílů v příjmech obcí, odstranění spekulativních aktivit pro dosažení vyšších příjmů a také rozšíření počtu daní, ze kterých se stanoví podíly na výnosech. Tyto faktory i v budoucnu mají zlepšit stabilitu a předvídatelnost veřejných financí obcí. Z hlediska makroekonomického vývoje sdílených daní ve vztahu obce ke státnímu rozpočtu můžeme hovořit o spravedlivějším rozdělení.

Do svěřených příjmů obce jsou zahrnuty celým svým výnosem daň z nemovitosti a daň z příjmu právnických osob placená obcemi.

Do sdílených daní tvořících druhou část příjmů obcí jsou nově nastaveny procentuální podíly pro daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků v podílu 20,59% a daň z příjmů fyzických osob vybírána srážkou v podílu 20,59%, obě z celostátního výnosu, daň z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti v podílu 20,59% z 60% celostátního výnosu. Daň z příjmů právnických osob v podílu 20,59% z celostátního výnosu. Daň z přidané hodnoty s podílem 20,59% z celostátního výnosu.

Tento procentuální podíl na celostátním výnosu je obcím přidělen na základě podílu počtu obyvatel v dané obci proti celkovému počtu v České republice k 1.1. běžného roku. Tento výsledek je upraven přepočítacím koeficientem podle 14 velikostních kategorií obcí.

Dále v tomto období, oproti předešlým došlo ke snížení podílu daně z příjmů ze samostatné výdělečné činnosti na 30%. Zbývající část se stala sdílenou daní a převádí se do celostátního výnosu.

Jedná se o motivační složku obce k podpoře podnikání a částečnou vazbu daně na území. Snížení podílu má také omezit negativní trend v konkurenci obcí spočívající v ovlivňování a rozhodování podnikatelských subjektů.

Tab. 3.1 Koeficienty obcí

Obce počet obyvatel od-do	Koeficienty velikostní kategorie obcí
do 100	0,4213
101 – 200	0,5370
201 – 300	0,5630
301 – 1 500	0,5881
1 501 – 5 000	0,5977
5 001 – 10 000	0,6150
10 001 – 20 000	0,7016
20 001 – 30 000	0,7102
30 001 – 40 000	0,7449
40 001 – 50 000	0,8142
50 001 – 100 000	0,8487
100 000 – 150 000	1,0393
150 001 a více	1,6715
Hlavní město Praha	2,7611

Zdroj: Vlastní zpracování, zákon 128/2002 Sb., o obcích

Dílčí změna nastala novelizací RUD zákonem č. 483/2001 Sb., který nabyl účinnosti 1.1.2002 a zahrnuje do financování i novou účetní jednotku vyšší územně samosprávný celek – kraj. Skladba sdílených daní zůstala nezměněna, k čemu však došlo, je rozdělení celostátního výnosu mezi obce, kraje a stát, kdy kraj získal nově podíl 3,1% z těchto výnosů. Tato hodnota však byla 1.1.2005 novelizována na 8,92%.

U obcí novelou došlo ke změně podílu z celorepublikového výnosu daně na 1,5% u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků. Důvodem byla motivace ke zvýšení zaměstnanosti a principu zásluhovosti. Je znázorněna podílem počtu zaměstnanců v obci proti počtu zaměstnanců v ČR.

3.3 Období 2008 – 2012

V tomto období dochází k další novele rozpočtového určení daní zákonem č. 377/2007 Sb., s účinností od 1.1.2008 a cílem bylo odstranit nerovnosti vzniklé mezi obcemi z důvodu nespravedlivého nastavení podmínek předchozího přerozdělení, kritériem kategorizace podle

počtu obyvatel. Hlavní příčiny lze spatřovat ve vysokých rozdílech a skokových přechodech mezi jednotlivými koeficienty.

Novelou došlo k rozšíření dosud platných podmínek přerozdělení sdílených daní obcí o nová kritéria celkové výměry obce a prostého počtu obyvatel. Nejdůležitějším faktorem i nadále zůstává počet obyvatel obce (váha 94%) upravený koeficienty a nové zavedení postupných přechodů mezi velikostními kategoriemi.

Je také nutné zmínit, že došlo k úpravě počtu kategorií ze 14 na 4. Koeficientem je vynásobena pouze ta část počtu obyvatel, která je vymezena příslušným intervalem. Tento postup se nepoužije pro Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň, pro které jsou přepočítací koeficienty pevně stanoveny hodnotami - pro Prahu **4,2098** a u ostatních tří statutárních měst hodnotou **2,5273**.

Tab. 3.2 Koeficienty postupných přechodů a jejich násobky

Obce s počtem obyvatel od – do	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 – 300	1,0000	1,000 x počet obyvatel obce
301 – 5 000	1,0640	300 + 1,0640 x počet obyvatel obce z počtu obyvatel obce přesahujících 300
5 001 – 30 000	1,3872	5 300,8 + 1,3872 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahujících 5 000
30 001 a více	1,7629	39 980,8 + 1,7629 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahujících 30 000

Zdroj: Vlastní zpracování

V tomto období také došlo ke zvýšení podílu obcí na sdílených daních z **20,59%** na **21,04%** celostátního výnosu, kdy tato změna představuje 4,6 mld. Kč na vrub státního rozpočtu. Hlavním přínosem byl nárůst příjmů u nejmenších obcí, ale zároveň nedošlo k razantnímu snížení příjmů čtyř statutárních měst.

V roce 2012 nedošlo k zásadním změnám, pouze se snížil procentuální podíl u daně z přidané hodnoty z **21,4%** na **19,93%** v důsledku zvýšení sazeb této daně. Avšak zvýšený výnos nebyl určen obcím, ale k řešení důchodové reformy. Objem zdrojů zůstal zachován.

3.4 Změny od roku 2013

První změna se týkala krajů a snížení celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty z 8,29% na 7,86%. Ke snížení z 8,92% na 7,65% došlo také u celostátního výnosu daně z příjmů fyzických osob a funkčních požitků, definovanou jako placenou zálohu na daň odváděnou zaměstnavatelem, s výjimkou daně z příjmu fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.

Obecními změnami podílů celostátních výnosů v souvislosti daňovými příjmy jsou:

- a) u daně z přidané hodnoty z **19,93%** na **20,83%**,
- b) u podílu z příjmů fyzických osob a funkčních požitků z **21,4%** na **22,87%**,
- c) **21,4%** na **23,58%** hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- d) změna procentuálního podílu daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti z **20,59%** na **23,58%** z **60%** celostátního výnosu sníženého o výnosy uvedené v písmenech b) a c),
- e) navýšení z **21,4%** na **23,58%** podílu u daně z příjmu právnických osob.

Tab. 3.3 Koeficienty

Obce s počtem obyvatel od – do	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 – 50	1,0000	1,000 x počet obyvatel obce
50 – 2 000	1,0700	50 + 1,0700 x počet obyvatel obce z počtu obyvatel obce přesahujících 50
2 001 – 30 000	1,1523	2 136,5 + 1,1523 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahující 2 000
30 001 a více	1,3663	34 400,9 + 1,3663 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahující 30 000

Zdroj: Zákon o rozpočtovém určení daní, vlastní zpracování

Změny u hlavního města Prahy, Plzně, Ostrava a Brna

K úpravě dochází také v části výpočtu celostátního hrubého výnosu všech daní, konkrétně hodnoty koeficientů a zavedením nového hlediska počtu žáků a dětí ve školách.

Výpočet je dán součtem těchto faktorů:

- a) poměrem započtené výměry katastrálního území obce k započtené výměře katastrálního území všech obcí, v procentuálním vyjádření násobeném koeficientem 0,03,
- b) poměrem počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí, procentuální vyjádření násobené upraveným koeficientem **0,10** oproti **0,03 minulého období**,
- c) **Úplně novým hlediskem je poměr počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu dětí a žáků za všechny obce, vyjádřeno v procentech a násobeného koeficientem 0,07,**
- d) poměru násobku přepočítacího koeficientu a počtu obyvatel k součtu násobků koeficientů a počtu obyvatel připadajících na hlavní město Prahu, Plzeň Ostravu a Brno, vyjádřeného v procentech a násobeného upraveným **koeficientem 0,80** namísto dřívější hodnoty **0,94**. Změna v tomto období také spočívá v hodnotách přepočítacích koeficientů.

Tab. 3.4 Změny přepočítacích koeficientů

Přepočítací koeficient	Roku 2013	Roku 2012
Hlavní město Praha	4,0641	4,2098
Plzeň	2,2961	2,5273
Ostrava	2,2961	2,5273
Brno	2,2961	2,5273
Ostatní obce	1,0000	1,0000

Zdroj: Vlastní zpracování, Zákon o rozpočtovém určení daní

4 ANALÝZA ZMĚN V HOSPODAŘENÍ STATUTÁRNÍCH MĚST BRNA, OSTRAVY A PLZNĚ V SOUVISLOSTI SE ZMĚNOU ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ

V této praktické části práce budou blíže analyzovány změny v rozpočtovém určení daní, zabývající se konkrétními hodnotami daňových výnosů v závislosti na sledovaných obdobích a jejich vliv na hospodaření statutárních měst Brna, Ostravy a Plzně. Za vypovídací období byly zvoleny roky **2007, 2008, 2010, 2012 a 2013**, které nejlépe charakterizují nejdůležitější mezníky v RUD. Tyto změny se také projevují na celostátní úrovni a budou předmětem analýzy v další části této práce. Konkrétní daňové výnosy za sledovaná období u jednotlivých daní jsou znázorněny v tabulkách, které jsou přílohou této práce. Za objektivní vypovídací faktor je u těchto měst použit přepočtený daňový výnos na jednoho obyvatele a pro tyto účely je použita následující tabulka počtu obyvatel.

Tabulka 4.1 Počty obyvatel

Rok	Česká republika	Ostrava kód obce 554821	Brno kód obce 582786	Plzeň kód obce 554791
2007	10 285 135	309 098	366 680	163 392
2008	10 379 086	308 374	368 533	165 238
2010	10 504 765	306 006	371 399	169 935
2012	10 503 477	299 622	378 965	167 302
2013	10 514 212	297 421	378 327	167 472

Zdroj: Vlastní zpracování, dle vyhlášek RUD

4.1 Analýza hospodaření Ostravy v období 2007 – 2013

Tato kapitola je věnována časovému srovnání daňových výnosů statutárního města Ostravy a jejich přepočtení na 1 obyvatele z hlediska objektivní vypovídací hodnoty. Analýzou bylo zjištěno, že za sledované období došlo vlivem změn v RUD také ke změnám v příjmech statutárního města Ostravy.

Nejvyšší daňové výnosy byly zaznamenány v roce 2008 a dosahovaly podílu **56,78%** na celkových příjmech města a zároveň vyjadřovaly částku **6,38 mld. Kč**, přepočtené na

obyvatele se jedná o **20 697 Kč**. Zásadní vliv je spatřován zejména v zavedení nových kritérií a odstranění skokových přechodů mezi jednotlivými koeficienty, které byly nahrazeny postupnými přechody mezi velikostními kategoriemi upravenými ze 14 na 4. Novinka je také spatřována v tom, že pro Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň jsou přepočítací koeficienty pevně stanoveny.

Další sledovaný rok 2010 oproti roku 2008 už zaznamenal pokles příjmů o **0,68 mld. Kč** na **5,70 mld. Kč** a po přepočtu na obyvatele vyjadřuje snížení příjmu o **2071 Kč** na **18 626 Kč**. Nejméně výrazným rokem v rámci daňových výnosů je rok 2012, který je ovlivněn zejména sníženým počtem obyvatel ve městě a zároveň nejnižšími daňovými výnosy **5,65 mld. Kč**, přepočtenými na obyvatele částkou **18 840 Kč** za sledované období.

V roce 2013 je patrná pozitivní změna v příjmech, která je v neposlední řadě zapříčiněna zavedením nového kritéria v RUD, a to poměrem počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu dětí a žáků za všechny obce, vyjádřeno v procentech a násobeného koeficientem 0,07.

Za celé sledované období **2007 - 2013** je patrný prohlubující se trend úbytku počtu obyvatel ve městě a to rozdílem o **11 677**, který je samozřejmě ovlivňujícím faktorem v přepočtu na jednoho obyvatele. Tento odliv obyvatel lze přisuzovat různým faktorům například vysoká nezaměstnanost v regionu, nízká úroveň kvality života a nezanedbatelným problémem je zdraví a kvalita ovzduší. V tomto období také dochází k celkovému snížení příjmů. Rozdíl mezi nejvýnosnějším rokem 2008 a příjmově nejslabším rokem 2012 je o **0,58 mld. Kč**. Průměrná hodnota příjmů se pohybuje na hranici **5,93 mld. Kč**. Z tohoto pohledu jsou roky 2010, 2012, 2013 pod tímto průměrem.

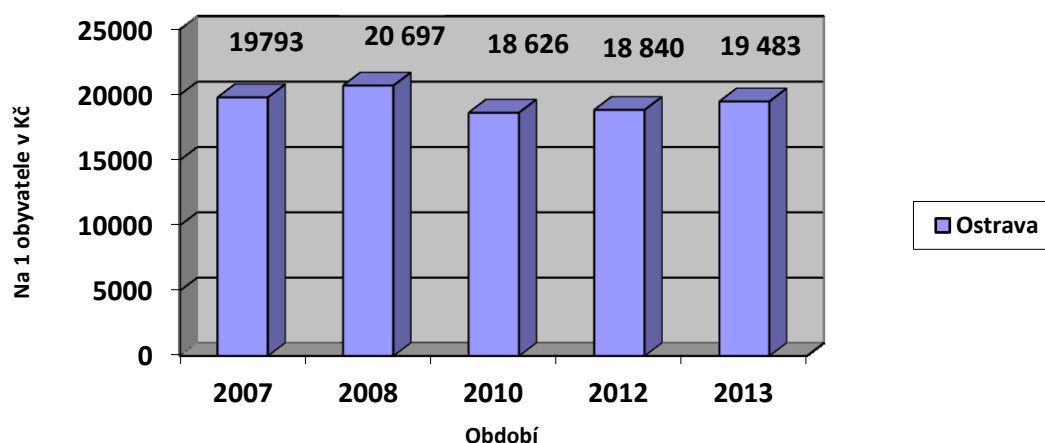
Tabulka č. 4.2 Daňové výnosy v období 2007 – 2013

Druh příjmu	Ostrava				
	2007	2008	2010	2012	2013
Daňové výnosy celkem	6 118 279	6 382 430	5 699 893	5 645 178	5 794 867
Počet obyvatel k 1. 1. dle vyhlášek k RUD	309 098	308 374	306 006	299 622	297 421
Daňové výnosy na 1 obyvatele	19,793	20,697	18,626	18,840	19,483
Podíl na celostátním daňovém výnosu (%)	4,77	4,52	4,35	4,29	3,97
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 962 100	11 241 428	10 922 767	10 001 860	10 909 777
Daňové výnosy/celkové příjmy (%)	55,81	56,78	52,18	56,44	53,12

Zdroj: Vlastní zpracování

V tis. Kč

Graf 4.1 Daňové výnosy Ostravy v letech 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 4.2

4.2 Analýza hospodaření Brna v období 2007 – 2013

Nejvyšší daňové výnosy byly zaznamenány v roce **2008** a dosahovaly podílu **57,54%** na celkových příjmech města a zároveň vyjadřovaly částku **7,63 mld. Kč**, přepočtené na obyvatele se jedná o **20 712 Kč**. Oproti tomu co se týká nejnižšího výnosu z daňových příjmů je považován rok **2010** s částkou **7,08 mld. Kč**, podílem na celkových příjmech města **50,22%** a přepočtem na obyvatele **19 068 Kč**. Rozdíl mezi nejvýraznějšími lety 2008 a 2010 je vyjádřen poklesem příjmů o **0,55 mld. Kč** a **1 644 Kč** na obyvatele.

Sledovaný trend vývoje počtu obyvatel ve městě je oproti Ostravě opačný a ve sledovaném období **2007 -2013** je rostoucí, a to o **11 647** obyvatel. Průměrem výše daňových výnosů za toto období je hodnota **7,33 mld. Kč**, ze které vyplývá, že roky 2007, 2008, 2013 jsou nadprůměrné.

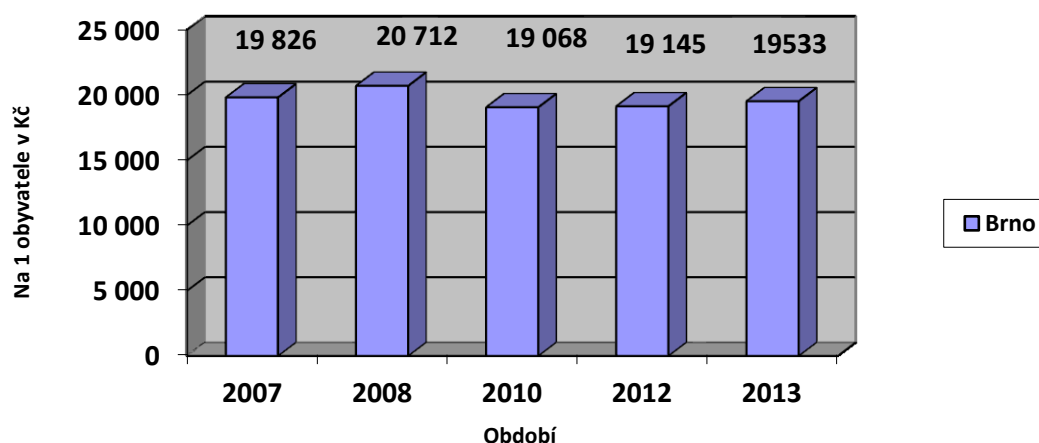
Tabulka č. 4.3 Daňové výnosy v období 2007 – 2013

Druh příjmu	Brno				
	2007	2008	2010	2012	2013
Daňové výnosy celkem	7 269 682	7 633 063	7 081 752	7 255 342	7 389 963
Počet obyvatel k 1. 1. dle vyhlášek k RUD	366 680	368 533	371 399	378 965	378 327
Daňové výnosy na 1 obyvatele	19,826	20,712	19,068	19,145	19,533
Podíl na celostátním daňovém výnosu (%)	5,67	5,41	5,40	5,52	5,07
Příjmy celkem (po konsolidaci)	12 168 981	13 265 562	14 101 391	13 435 140	13 524 312
Daňové výnosy/celkové příjmy (%)	59,74	57,54	50,22	54,00	54,64

Zdroj: Vlastní zpracování

V tis. Kč

Graf 4.2 Daňové výnosy Brna v letech 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování. Podle tab. 4.3

4.3 Analýza hospodaření Plzně v období 2007 – 2013

Průměrná hodnota daňových výnosů u Plzně za sledované období je **3,37 mld. Kč**. To znamená, že roky 2010 a 2013 jsou mírně podprůměrnými. Rokem s nevyššími příjmy se stal opět rok **2008**, který byl pozitivně ovlivněn změnami v RUD a je definován příjmem **3,57 mld. Kč**, podílem **61,62%** na celkových příjmech města přepočtených na jednoho obyvatele částkou **21 595 Kč**. Ve srovnání s příjmově nejslabším rokem **2010**, kdy došlo k poklesu příjmů o **0,27 mld. Kč** na **3,30 mld. Kč**. Podíl v tomto období na celkových příjmech činil **56,84%** a na jednoho obyvatele částkou **19 440 Kč**. Rozdíl mezi roky 2008 a 2010 byl **2 095 Kč** na obyvatele. Trend počtu obyvatel ve městě je oscilující kolem průměrné hodnoty **166 667** a v posledních letech mírně rostl.

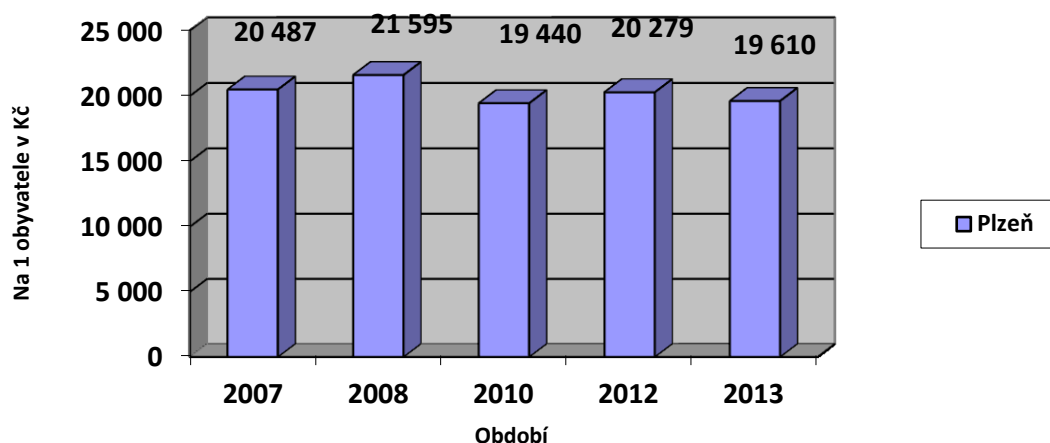
Tabulka č. 4.4 Daňové výnosy v období 2007 – 2013

Druh příjmu	Plzeň				
	2007	2008	2010	2012	2013
Daňové výnosy celkem	3 347 436	3 568 264	3 303 533	3 392 711	3 284 071
Počet obyvatel k 1. 1. dle vyhlášek k RUD	163 392	165 238	169 935	167 302	167 472
Daňové výnosy na 1 obyvatele	20,487	21,595	19,440	20,279	19,610
Podíl na celostátním daňovém výnosu (%)	2,61	2,53	2,52	2,58	2,25
Příjmy celkem (po konsolidaci)	5 541 831	5 791 118	5 811 610	5 852 835	5 214 450
Daňové výnosy/celkové příjmy (%)	60,40	61,62	56,84	57,97	62,98

Zdroj: Vlastní zpracování

V tis Kč

Graf 4.3 daňové výnosy Plzně v letech 2007 - 2013

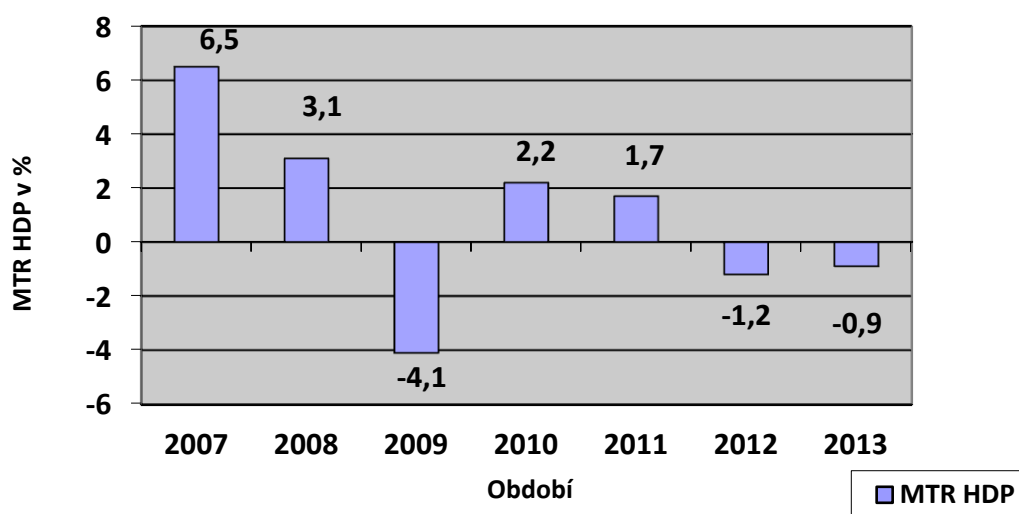

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 4.4

4.4 Analýza daňových výnosů v celorepublikovém srovnání

Tato kapitola je zaměřena na porovnání daňových příjmů statutárních měst Ostravy, Brna a Plzně ve vztahu k celorepublikovým příjmům. Jak je z grafu patrné, zásadní změny v RUD, které proběhly v letech 2007 - 2013 se do značné míry projeví na daňových výnosech obcí, ale také na celostátní úrovni. Například v roce 2008 a 2010 nedocházelo k zásadním změnám v RUD, ale hlavním zcela zásadním faktorem byla probíhající hospodářská krize a uváděná období zcela vystihují stav před a po nastalém jevu v roce 2009 a lze jej vyjádřit působením na vývoj meziročního tempa růstu HDP, znázorňující růst a kondici ekonomiky.

4.4 Graf vývoje HDP

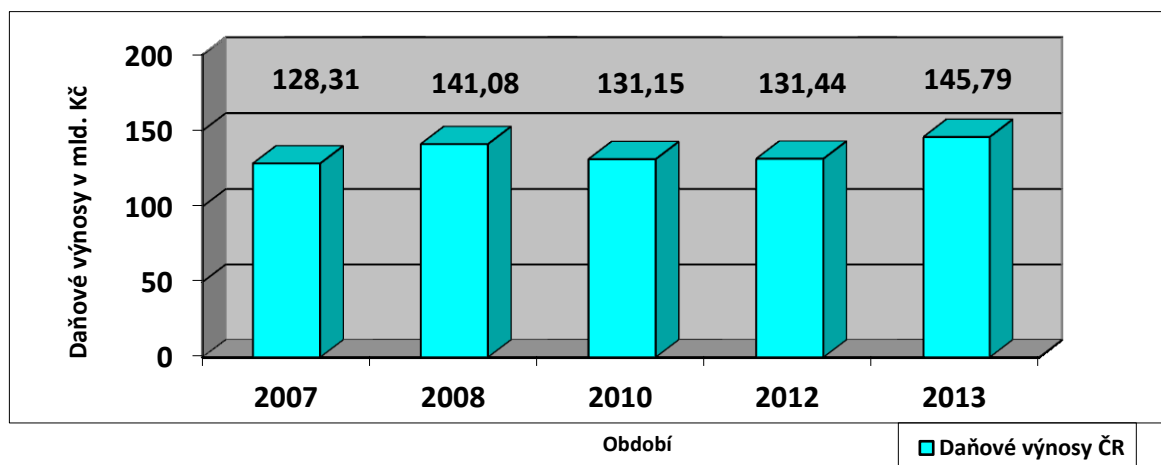
Zdroj: Vlastní zpracování dle www.czso.cz

Nejvýnosnějším ve sledovaného období v celostátním měřítku se jednoznačně stal rok **2013**, kdy dosahované příjmy byly nad dlouhodobým průměrem za období 2007 – 2013 o **10 mld. Kč**. Uváděný průměr je vyjádřen hodnotou **135,6 mld. Kč**. Zatímco jako výrazně podprůměrný se zobrazením částky **128,31 mld. Kč** stal rok 2007. Rozdíl mezi těmito hodnotami je propastných **17,48 mld. Kč**.

Z toho vyplývá, že provedení zásadních opatření v RUD v letech 2008 a 2013 měly pozitivní dopad na velikost daňových příjmů.

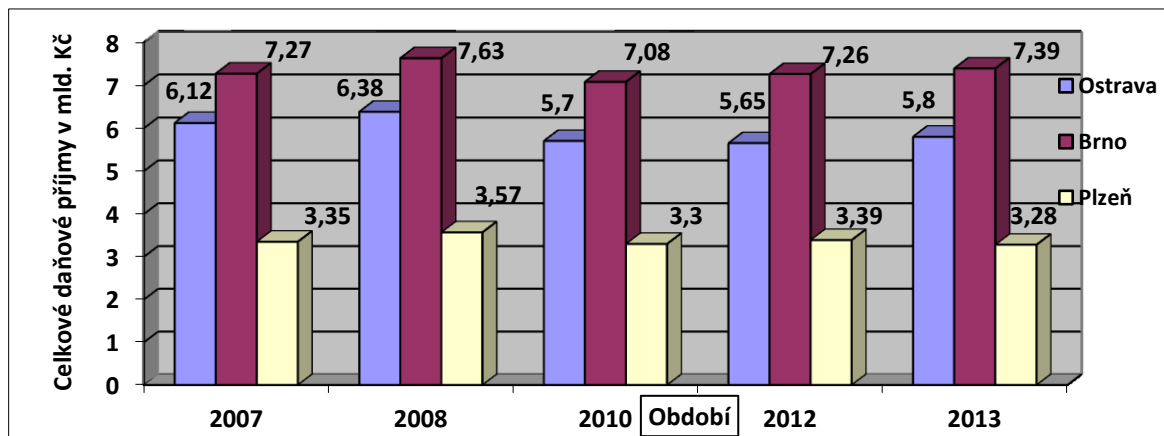
V porovnání výše jednotlivých daňových výnosů statutárních měst Brna, Ostravy a Plzně je zřejmé, že zvýšené hodnoty celostátních daňových příjmů se pozitivně projeví i ve výnosech statutárních měst. Podíl Ostravy na celostátních daňových výnosech za období 2007- 2013 byl v průměru za sledované období vyjádřen **4,38%**. U Brna je průměr **5,41%** a u Plzně je tento průměr na celostátním daňovém výnosu vyjádřen **2,5%**.

Graf 4.5 Celostátní daňové výnosy v letech 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, dle Přílohy č. 1 a č. 2

Graf 4.6 Daňové výnosy Ostravy, Brna a Plzně v letech 2007 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování, dle Přílohy č.1 a č. 2

5 ZHODNOCENÍ VLIVU ZMĚN ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ NA STATUTÁRNÍ MĚSTA BRNO, OSTRAVU A PLZEŇ

Tato kapitola je zaměřena na vývoj daňových výnosů statutárních měst u konkrétních daní za sledované období, ale také jejich porovnání s celorepublikovými příjmy, to vše přepočteno na jednoho obyvatele. Do zhodnocení je zahrnuta daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních prožitků, v tabulce znázorněna jako **DPFO ze ZČ**. Daň z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (**DPFO ze SVČ**), daň z příjmu fyzických osob z kapitálových výnosů (**DPFO z KV**), daň z příjmu právnických osob (**DPPO**), daň z přidané hodnoty (**DPH**), daň z nemovitosti (**DzN**) v souvislosti se změnami z RUD, ale také dalšími důležitými faktory majícími vliv na hospodaření a daňové příjmy Ostravy, Brna a Plzně v letech 2007 – 2013. Pro větší vypovídací hodnotu bylo použito také celorepublikové srovnání.

5.1 Zhodnocení výnosů daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Průběh změn za sledované období je vyjádřen v několika následujících bodech:

- oproti roku 2007, dochází v roce 2008 ke změnám kritéria velikosti a počtu obyvatel, kdy z celostátního výnosu připadne obci **21,4%**, namísto **20,59%**,
- **propad u této daně je zejména spojován se zavedením institutu super hrubé mzdy** a sjednocení daňových sazeb na **15%**,
- ovlivňujícím faktorem je také počet zaměstnanců v jednotlivých statutárních městech v souvislosti s mírou nezaměstnanosti,
- dalším působícím vlivem je ekonomická situace ve světě v souvislosti s probíhající hospodářskou krizí od roku 2009,
- rozdíly let 2012 a 2013 jsou spatřovány zejména ve změně podílu z **21,4%** na **22,87%** z celostátního výnosu, ale také změnou přepočítacího koeficientu u statutárních měst z **2,5273** na **2,2961**.

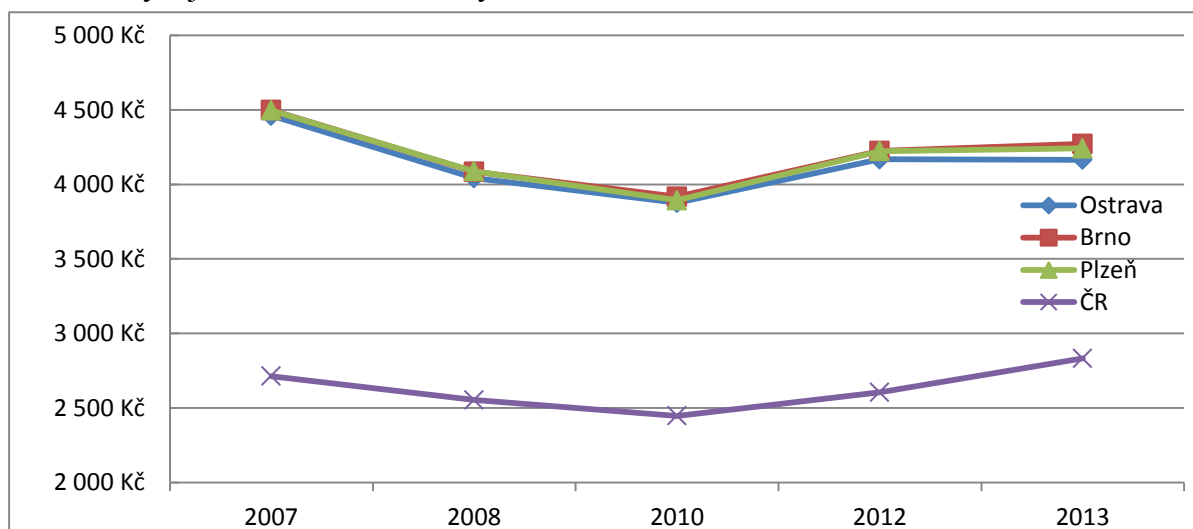
Tabulka č. 5.1 Daňový výnos ČR a statutárních měst z DPFO ze ZČ na 1 obyvatele

Druh příjmu	Daňový výnos obcí za období	Přepočet na obyv.	Daňový výnos statutárního města a jeho přepočet na jednoho obyvatele v tis.					
			Ostrava	Přepočet na obyv.	Brno	Přepočet na obyv.	Plzeň	Přepočet na obyv.
DPFO ze ZČ	27 918 197	2,714	1 378 574	4,460	1 649 184	4,498	734 531	4,496
Podíl na DV	2007	13,48%	4,94%		5,91%		2,63%	
DPFO ze ZČ	26 511 769	2,554	1 246 558	4,042	1 505 138	4,084	675 564	4,088
Podíl na DV	2008	12,93%	4,70%		5,68%		2,55%	
DPFO ze ZČ	25 708 817	2,447	1 186 106	3,876	1 454 760	3,917	661 635	3,893
Podíl na DV	2010	12,84%	4,61%		5,66%		2,57%	
DPFO ze ZČ	27 359 708	2,605	1 248 888	4,168	1 600 666	4,224	706 466	4,223
Podíl na DV	2012	13,00%	4,57%		5,85%		2,58%	
DPFO ze ZČ	29 788 862	2,833	1 238 728	4,165	1 615 923	4,271	710 203	4,241
Podíl na DV	2013	11,97%	4,16%		5,43%		2,38%	

Zdroj: Vlastní zpracování dle Přílohy č. 6

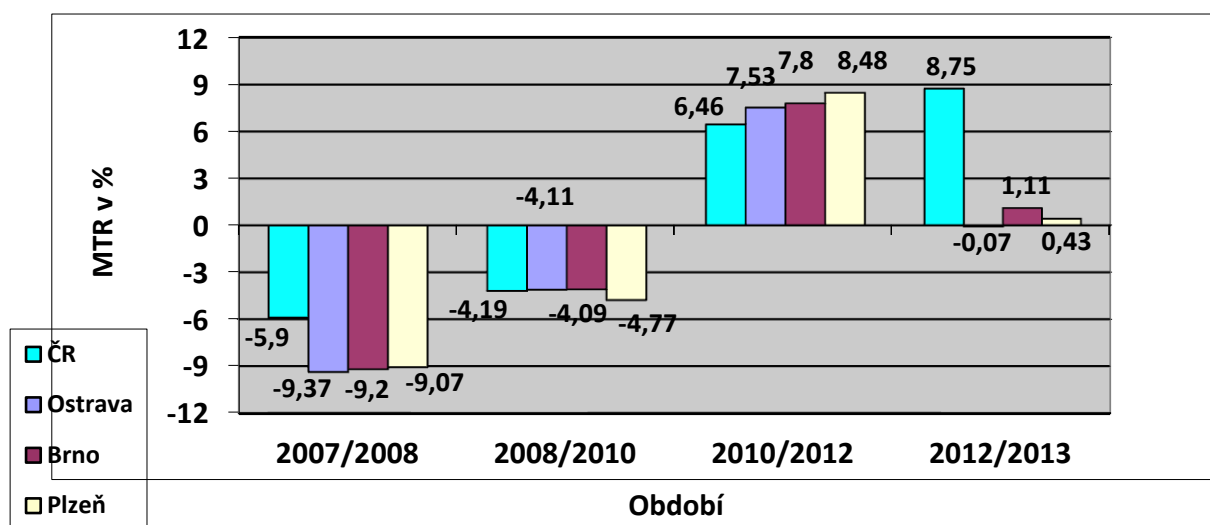
Z uváděných poznatků lze objektivně vypožorovat, že v porovnání jednotlivých měst je vývoj příjmů z této daně přibližně stejný, kopíruje změny v RUD a také koresponduje s hospodářskou situací země. V posledních letech je tento mírně rostoucí trend pozorován také v celorepublikovém měřítku. Nepatrně odlišný trend je spatřován v mírném poklesu příjmů v roce 2013 u Ostravy vlivem snížení počtu zaměstnaných a také úbytku počtu obyvatel.

Graf 5.1 Vývoj DPFO ze ZČ na 1 obyvatele

Zdroj: Vlastní zpracování dle Přílohy č. 6

Graf 5.2 Tempa růstu DPFO ze ZČ v celostátním srovnání

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 5.1

5.2 Zhodnocení výnosů daně fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti

U této daně byly zaznamenány výkyvy příjmů, které se zásadním způsobem projeví zejména od roku 2010, kdy došlo k poklesu vlivem probíhající hospodářské krize, která měla za následek úbytek počtu takto podnikajících osob.

Tabulka 5.2 Daňový výnos ČR a statutárních měst z DPFO ze SVČ na 1 obyvatele

Druh příjmu	Daňový výnos obcí za období	Přepočet na obyv.	Daňový výnos statutárního města a jeho přepočet na jednoho obyvatele v tis.					
			Ostrava	Přepočet na obyv.	Brno	Přepočet na obyv.	Plzeň	Přepočet na obyv.
DPFO ze SVČ	7 255 768	0,705	192 714	0,623	354 421	0,967	152 398	0,933
Podíl na DV	2007	9,64%	2,66%		4,88%		2,10%	
DPFO ze SVČ	7 960 643	0,767	204 454	0,663	383 504	1,041	171 532	1,038
Podíl na DV	2008	9,54%	2,57%		4,82%		2,15%	
DPFO ze SVČ	4 779 861	0,455	114 231	0,373	213 091	0,574	100 566	0,592
Podíl na DV	2010	8,95%	2,39%		4,46%		2,10%	
DPFO ze SVČ	2 737 153	0,261	43 366	0,145	90 190	0,238	62 448	0,373
Podíl na DV	2012	7,16%	1,58%		3,30%		2,28%	
DPFO ze SVČ	3 030 297	0,288	49 796	0,167	112 903	0,298	51 624	0,308
Podíl na DV	2013	7,07%	1,64%		3,73%		1,70%	

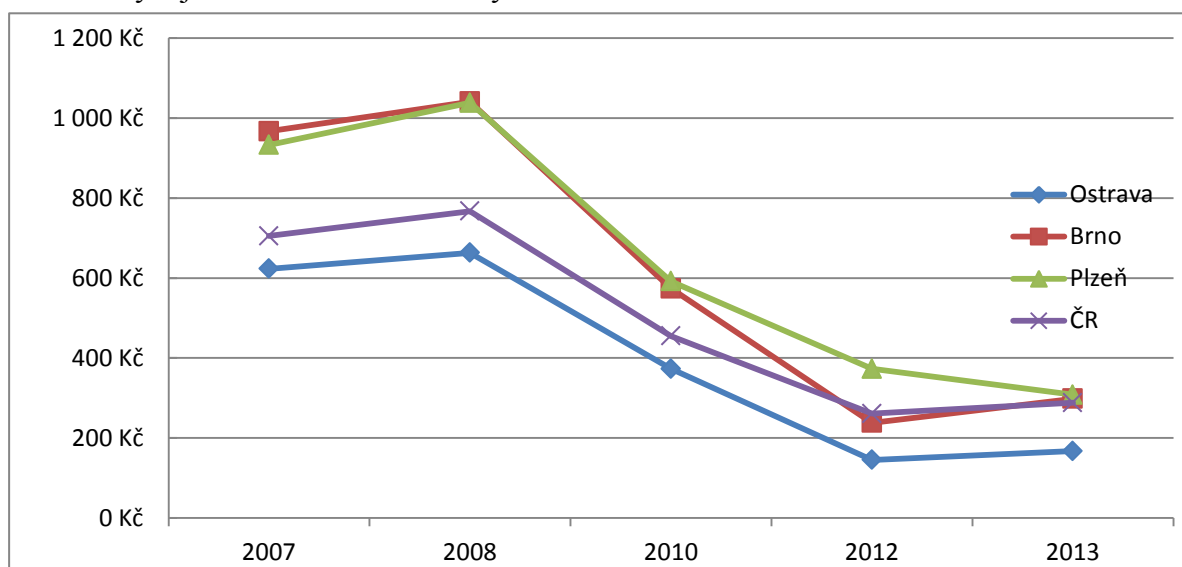
Zdroj: Vlastní zpracování dle Přílohy č. 6

Změny jsou blíže definovány těmito mezníky:

- v roce 2008 došlo v rozpočtovém určení daní ke změně podílu o **0,81** procentního bodu, kdy z **60%** celostátního výnosu připadá obci **21,4%**, namísto **20,59%**,
- dalším důvod poklesu příjmů je spatřován v promíjení placení záloh u podnikatelských subjektů, které mají do pěti zaměstnanců, avšak v tomto případě se jedná pouze o dočasný jev,
- v roce 2013 došlo k pozitivní změně podílu o **2,18** procentního bodu, kdy z **60%** celostátního výnosu připadá obci **23,58%** namísto **21,4%**,
- výše této daně je také do značné míry ovlivněna motivací a podporou podnikatelské sféry ze strany měst a státu, spojenou s hospodářským vývojem v zemi a samotnou chutí subjektů podnikat.

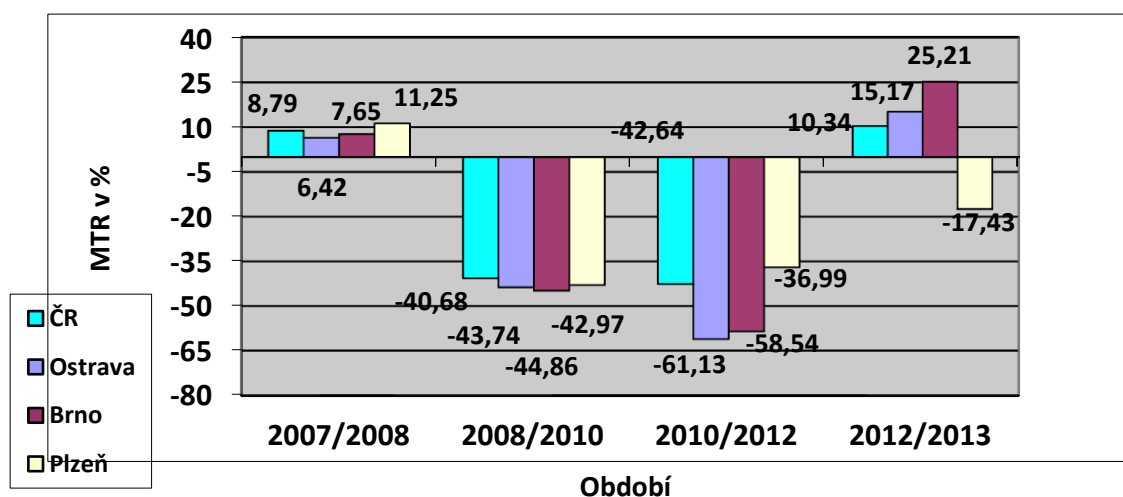
Jako hospodářsky nejslabší lze porovnáním statutárních měst v celém období spatřovat Ostravu, která spadá do regionů s největším počtem nezaměstnaných a občanů s velice problematickým uplatněním na trhu práce, a proto ani varianta zaměstnávání na živnostenské oprávnění nemá výsledný efekt. Vývoj u jednotlivých měst ve sledovaném období 2007 - 2013 je z hlediska příjmů velice podobný, avšak Ostrava je v tomto pohledu pod hodnotami Brna, Plzně a také celé ČR v přepočtu na jednoho obyvatele.

Graf 5.3 Vývoj DPFO ze SVČ na 1 obyvatele

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 5.2

Graf 5.4 Tempa růstu DPFO ze SVČ u ČR, Ostravy, Brna a Plzně v letech 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 5.2

5.3 Zhodnocení výnosů daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů

Tabulka 5.3 Daňové výnosy ČR a statutárních měst z DPFO z KV na 1 obyvatele

Druh příjmu	Daňový výnos obcí za období	Přepočet na obyv.	Daňový výnos statutárního města a jeho přepočet na jednoho obyvatele v tis.					
			Ostrava	Přepočet na obyv.	Brno	Přepočet na obyv.	Plzeň	Přepočet na obyv.
DPFO z KV	1 741 637	0,169	88 290	0,286	104 723	0,286	46 655	0,286
Podíl na DV	2007	13,76%	5,07%		6,01%		2,68%	
DPFO z KV	2 189 473	0,211	105 896	0,343	126 485	0,343	56 721	0,343
Podíl na DV	2008	13,21%	4,84%		5,78%		2,59%	
DPFO z KV	2 181 166	0,208	102 437	0,335	124 238	0,335	56 866	0,335
Podíl na DV	2010	13,01%	4,70%		5,70%		2,61%	
DPFO z KV	2 817 402	0,268	129 459	0,432	163 433	0,431	72 282	0,432
Podíl na DV	2012	12,96%	4,59%		5,80%		2,57%	
DPFO z KV	3 033 837	0,289	123 022	0,414	156 113	0,413	69 261	0,414
Podíl na DV	2013	11,48%	4,05%		5,15%		2,28%	

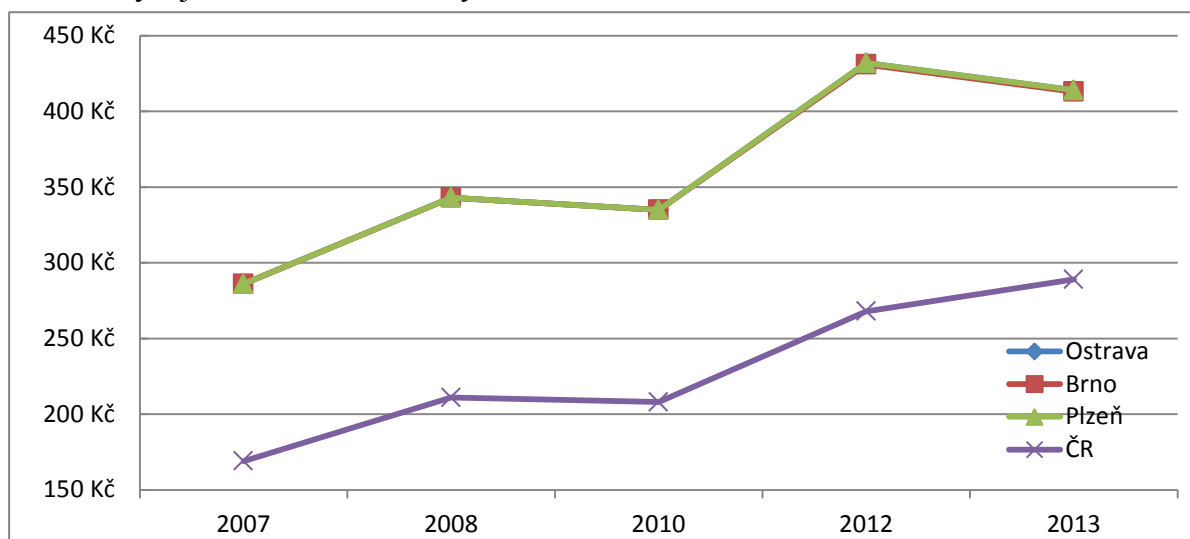
Zdroj: Vlastní zpracování dle Přílohy č. 6

Vliv na rostoucí výnosy z této daně v letech 2007 – 2013 je spatřován v procentuálních podílech na celostátním hrubém výnosu, kdy rozdíl mezi lety 2007 a 2008 je o 0,81 procentního bodu z 20,59% na 21,4%.

dalším mezníkem je období mezi lety 2012 a 2013, kdy dochází k mírnému poklesu příjmů, i za předpokladu rostoucího procentuálního podílu z **21,4%** na **23,58%** z důvodu změny přepočítacích koeficientů u statutárních měst z **2,5273** na **2,2961**.

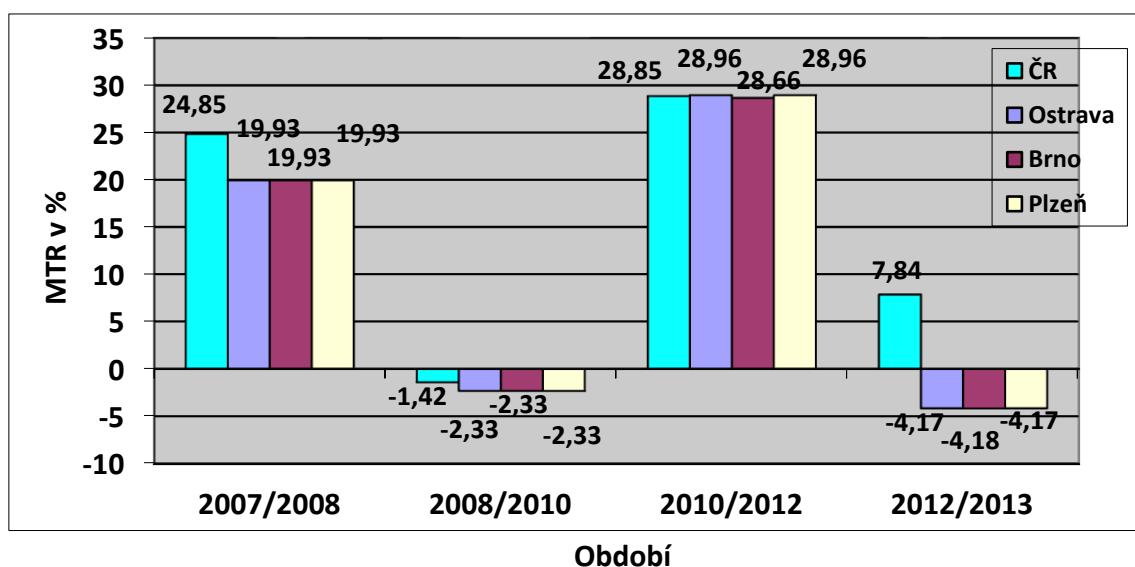
V porovnání s Českou republikou jsou hodnoty příjmů po celou dobu sledovaného období u těchto měst nadprůměrné a výrazně se neliší. Rozdíl je zaznamenán pouze v roce 2013, kdy u tří statutárních měst došlo k mírnému poklesu příjmů v důsledku změny přepočítacích koeficientů, která má do značné míry kompenzovat zvýšený procentuální podíl na celostátním daňovém výnosu.

Graf 5.5 Vývoj DPFO z KV na 1 obyvatele

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 5.3

Graf 5.6 Tempa růstu DPFO z KV u ČR, Ostravy, Brna a Plzně v letech 2007 -2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Grafu 5.5

5.4 Zhodnocení výnosů daně z příjmu právnických osob

V roce 2008 byly zaznamenány následující změny:

- v souvislosti s rozpočtovým určením daní došlo k úpravě podílu na celostátním daňovém výnosu z **20,59%** na **21,4%**,
- zavedení pevně stanovených koeficientů u Ostravy, Brna a Plzně,

Další změny byly definovány v roce 2013:

- zvýšením podílu obcí na celostátním daňovém výnosu z **21,4%** na **23,58%**,
- změna přepočítacích koeficientů a zavedení nového kritéria

Je patrné, že největší pokles příjmů nastal v roce 2010, kdy dosahovala hodnota u Brna, Ostravy a Plzně přepočtená na jednoho obyvatele v průměru hodnot **5 975 Kč** na obyvatele, což znamená snížení příjmů oproti roku 2008 o **789 Kč** na obyvatele. Tento trend je spojován zejména s počátkem hospodářské krize v roce 2009.

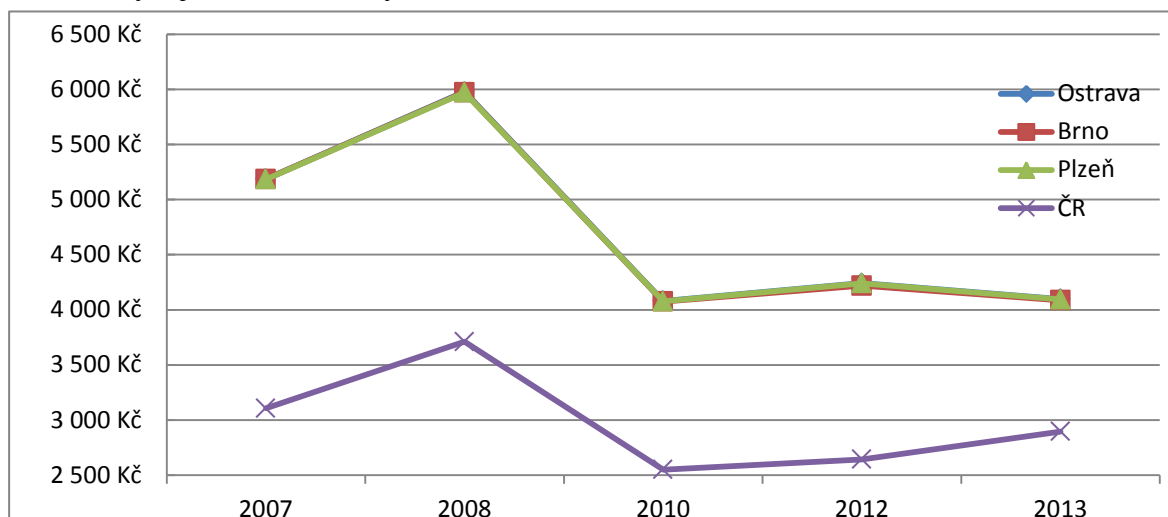
Tabulka 5.4 Daňové výnosy ČR a statutárních měst z DPPO na 1 obyvatele

Druh příjmu	Daňový výnos obcí za období	Přepočet na obyv.	Daňový výnos statutárního města a jeho přepočet na jednoho obyvatele v tis.					
			Ostrava	Přepočet na obyv.	Brno	Přepočet na obyv.	Plzeň	Přepočet na obyv.
DPPO	31 945 184	3,106	1 603 190	5,187	1 901 430	5,186	847 016	5,184
Podíl na DV	2007	13,62%	5,02%		5,95%		2,65%	
DPPO	38 519 416	3,711	1 843 792	5,979	2 201 269	5,973	986 726	5,972
Podíl na DV	2008	13,06%	4,79%		5,71%		2,56%	
DPPO	26 792 267	2,550	1 248 757	4,081	1 513 559	4,075	692 688	4,076
Podíl na DV	2010	12,90%	4,66%		5,65%		2,59%	
DPPO	27 760 862	2,643	1 271 061	4,242	1 598 950	4,219	709 452	4,241
Podíl na DV	2012	12,90%	4,58%		5,76%		2,56%	
DPPO	30 446 946	2,896	1 218 826	4,098	1 546 119	4,087	685 643	4,094
Podíl na DV	2013	11,33%	4,00%		5,08%		2,25%	

Zdroj: Vlastní zpracování dle Přílohy č. 6

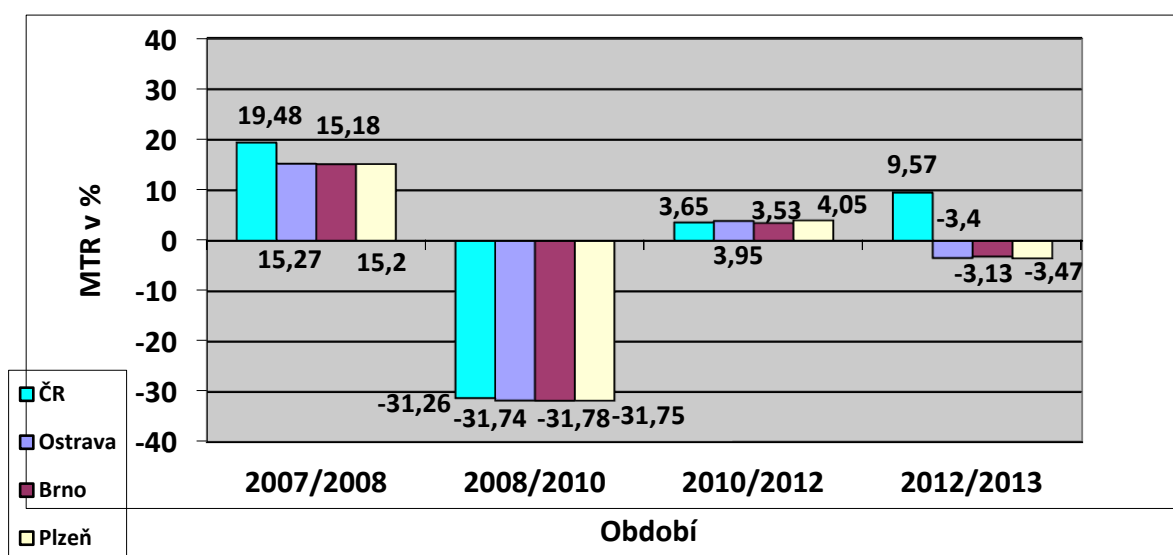
Trend příjmů z této daně je klesající a u jednotlivých měst v rámci hodnot na jednoho obyvatele velice podobný, pohybující se nad celorepublikovým průměrem. Rozdíl mezi ČR a statutárními městy je spatřován zejména ve vývoji od roku 2013, jelikož trend u republiky je rostoucí. Tento rozdíl je spojován se změnami přepočítacích koeficientů a váhy jednotlivých kritérií.

Graf 5.7 Vývoj DPPO na 1 obyvatele

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 5.4

Graf 5.8 Tempa růstu DPPO u ČR, Ostravy, Brna a Plzně v letech 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, dle Tabulky 5.4

5.5 Zhodnocení výnosů daně z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty představuje největší podíl na daňových výnosech Ostravy, Brna a Plzně v tomto sledovaném období a zároveň znázorňuje sdílenou daň. V našem případě budeme sledovat vývoj této daně ve vztahu k celkovým daňovým výnosům Ostravy, Brna a Plzně přepočtený na jednoho obyvatele. Změny jsou patrné a zobrazují také vliv legislativních změn na výši daně. Z prezentovaných dat je patrné, že hodnota daňového výnosu z DPH přepočtená na jednoho obyvatele je u statutárních měst velice podobná a bude zajímavé sledovat tento vývoj v dalších letech.

V tomto sledovaném období let 2007 – 2013 můžeme hovořit o zvýšení příjmů plynoucích z výběru daně z přidané hodnoty a to značným tempem růstu, jelikož při přepočtu na jednoho obyvatele se hodnota zvýšila téměř o **1 000 Kč**. Tento rozdíl je patrný zejména mezi roky 2007 a 2008. Nutné je také zmínit zvýšení celkového procentuálního podílu DPH na celkových daňových příjmech, téměř více jak 5% bodů.

Tato vzestupná tendence je v každém případě způsobena pozitivními změnami v RUD, jelikož i v tomto období dochází ke značným ekonomickým, ale také celkovým hospodářským výkyvům.

Tabulka 5.5 Daňové výnosy ČR a statutárních měst z DPH na 1 obyvatele

Druh příjmu	Daňový výnos obcí za období	Přepočet na obyv. za ČR	Daňový výnos statutárního města a jeho přepočet na jednoho obyvatele v tis.					
			Ostrava	Přepočet na obyv.	Brno	Přepočet na obyv.	Plzeň	Přepočet na obyv.
DPH	48 307 904	4,697	2 428 455	7,857	2 880 211	7,855	1 283 022	7,852
Podíl na DV	2007	13,65%	5,03%		5,96%		2,66%	
DPH	54 773 355	5,277	2 634 434	8,543	3 145 939	8,536	1 410 484	8,536
Podíl na DV	2008	13,13%	4,81%		5,74%		2,58%	
DPH	57 551 135	5,479	2 688 616	8,786	3 250 170	8,751	1 494 485	8,794
Podíl na DV	2010	12,92%	4,67%		5,65%		2,60%	
DPH	55 744 252	5,307	2 565 161	8,561	3 234 063	8,534	1 432 174	8,560
Podíl na DV	2012	12,97%	4,60%		5,80%		2,57%	
DPH	64 148 392	6,101	2 580 682	8,677	3 285 204	8,684	1 457 343	8,702
Podíl na DV	2013	11,41%	4,02%		5,12%		2,27%	

Zdroj: Vlastní zpracování dle Přílohy č. 6

V roce 2008 byly zaznamenány následující změny:

- v souvislosti s rozpočtovým určením daní došlo k úpravě podílu na celostátním daňovém výnosu z **20,59%** na **21,4%**,
- zavedení pevně stanovených koeficientů Ostravy, Brna a Plzně,
- dalším významným faktorem bylo zvýšení snížené sazby DPH z **5%** na **9%**.

K mírnému navýšení příjmů z této daně ve sledovaném období roku 2010 dochází v důsledku pokračujícího trendu zvyšování daňových sazeb a to následujícím způsobem:

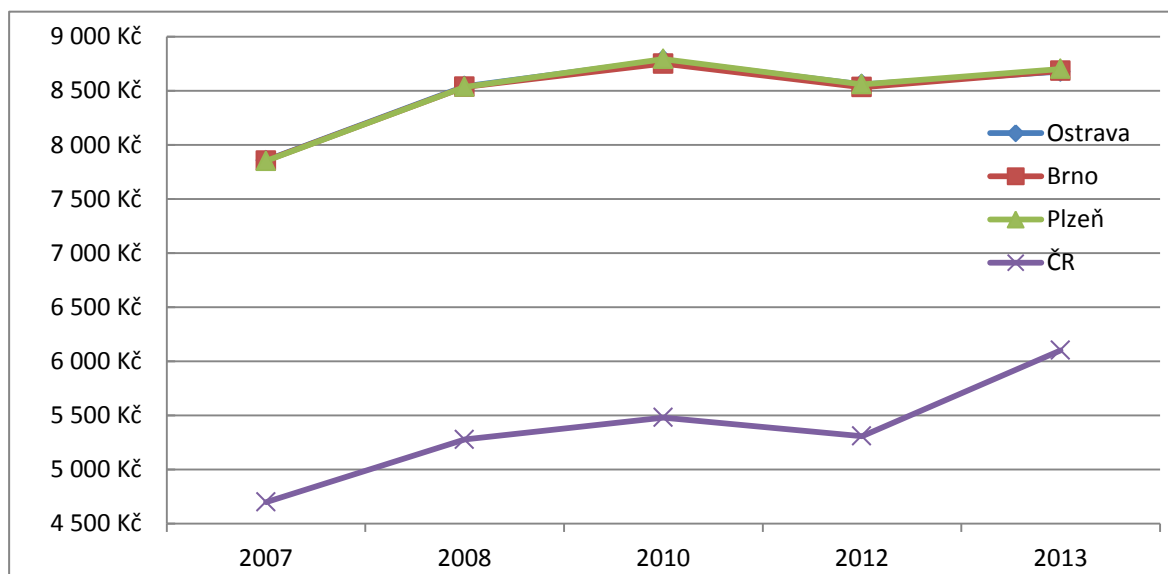
- základní sazba z **19%** na **20%** a také snížená sazba z **9%** na **10%**.

V roce 2012 lze sledovat mírný pokles příjmů, na který má značný vliv změna v RUD, a to podílu na celostátním daňovém výnosu o **2,07** procentního bodu z **21,4%** na **19,93%**, která je do značné míry kompenzována zvýšením snížené daňové sazby z **10%** na **14%**.

Poslední změny byly v roce 2013 a vyjádřeny těmito důvody:

- zvýšením podílu obcí na celostátním daňovém výnosu z **19,93%** na **20,83%**,
- snížením přepočítacích koeficientů u statutárních měst z **2,5273** na **2,2961**,
- zvýšením obou daňových sazeb na **21%** a **15%**.

Graf 5.9 Vývoj DPH na 1 obyvatele

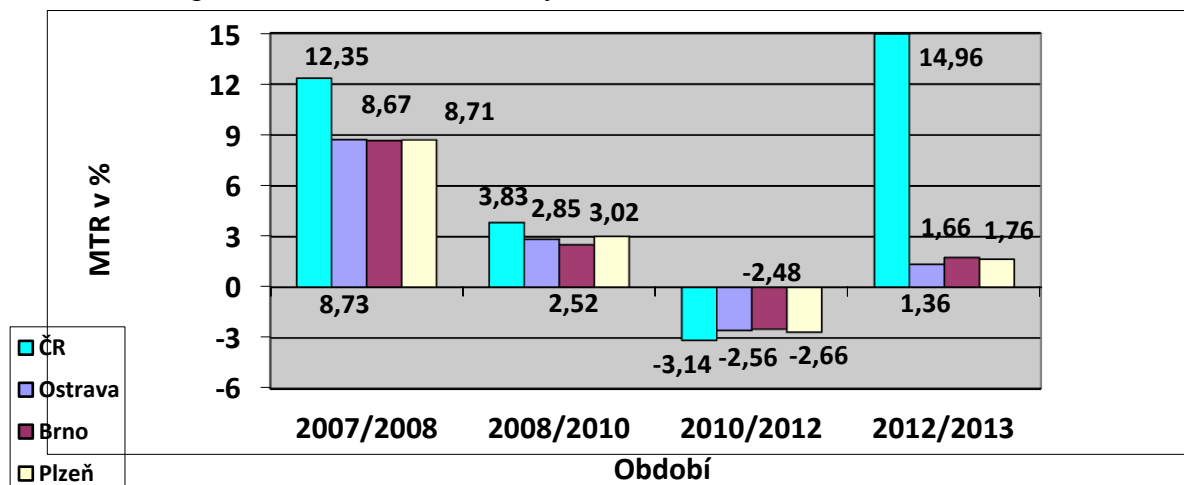
Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 5.5

Z grafu je patrné, že v roce 2008 dochází u všech tří statutárních měst ke značnému zvýšení příjmů a jejich hodnoty po přepočtu na obyvatele jsou v zásadě podobné. Celková průměrná hodnota daňových příjmů těchto měst v roce 2007 představuje na obyvatele **7 855 Kč**. Rok 2008 je definován zvýšením příjmů o **683 Kč** hodnotou **8 538 Kč** a v roce 2010 je zaznamenán další nárůst na **8 777 Kč**.

Mírný pokles příjmů představuje v roce 2012 částku **8 552 Kč** na obyvatele, který je v roce 2013 pozitivně podpořen opět nárůstem příjmů, a to na **8 682 Kč**. Výnosy statutárních měst jsou nad celorepublikovým průměrem, který je svým vývojem v letech kopíruje.

Hlavní vlivy působící na příjmy z této daně od roku 2007 jsou zejména postupné zvyšování daňových sazeb a podílů na celostátním daňovém výnosu.

Graf 5.10 Tempa růstu DPH u ČR, Ostravy, Brna a Plzně v letech 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 5.5

5.6 Zhodnocení výnosů daně z nemovitosti

Tabulka 5.6 Daňové výnosy ČR a statutárních měst z daně z nemovitosti na 1 obyvatele

Druh příjmu	Daňový výnos obcí za období	Přepočet na obyv.	Daňový výnos statutárního města a jeho přepočet na jednoho obyvatele v tis.					
			Ostrava	Přepočet na obyv.	Brno	Přepočet na obyv.	Plzeň	Přepočet na obyv.
DzNem	4 962 376	0,482	114 462	0,370	139 107	0,379	67 784	0,415
Podíl na DV	2007	6,48%	2,31%		2,80%		1,37%	
DzNem	5 098 966	0,491	113 318	0,367	132 869	0,361	78 741	0,477
Podíl na DV	2008	6,37%	2,22%		2,61%		1,54%	
DzNem	8 663 631	0,825	161 886	0,529	202 860	0,546	129 087	0,760
Podíl na DV	2010	5,70%	1,87%		2,34%		1,49%	
DzNem	9 602 114	0,914	187 034	0,624	216 237	0,571	134 906	0,806
Podíl na DV	2012	5,60%	1,95%		2,25%		1,40%	
DzNem	9 736 021	0,926	210 730	0,709	227 460	0,601	133 376	0,796
Podíl na DV	2013	5,87%	2,16%		2,34%		1,37%	

Zdroj: Vlastní zpracování dle Přílohy č.6

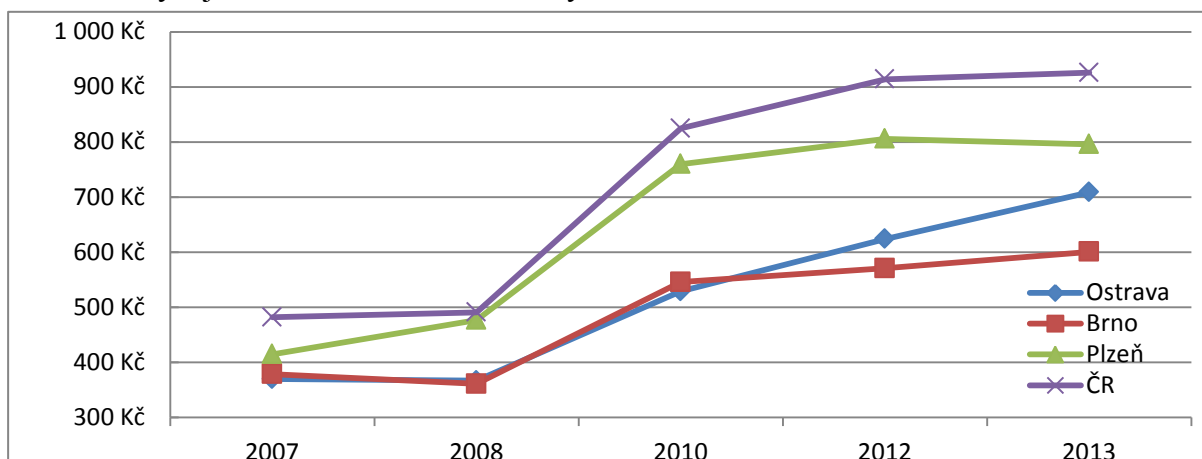
Vychází se z předpokladu, že celý výnos připadne té obci, na jejímž území se nachází stavba, nemovitost nebo pozemek a sledovány jsou následující vlivy:

- zásadní nárůst příjmů od roku 2010 je spatřován zejména novelou zákona 338/1992 Sb. o dani z nemovitosti, kterou dochází ke zrušení osvobození pro majitele novostaveb, od tohoto roku se také zvýšily i některé sazby daně dvojnásobně,

- dalším faktorem ovlivňujícím navýšení příjmů u této daně je možnost obcí stanovit místní koeficient a také zvýšení daňových sazeb.

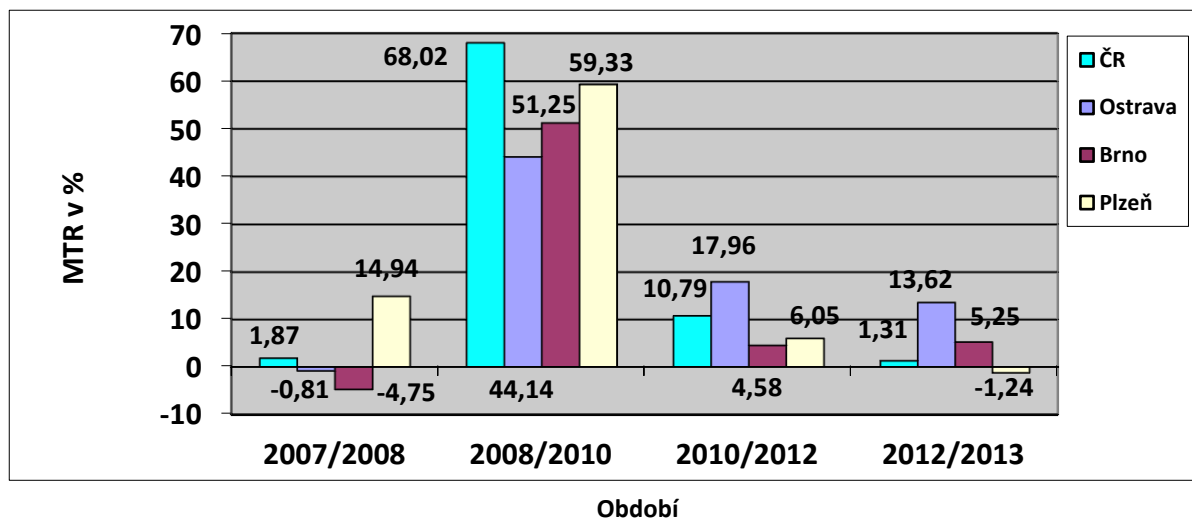
Ve srovnání s celorepublikovým vývojem je u těchto statutárních měst situace obdobná, jelikož od roku 2008 dochází k trendu růstu příjmů z této daně. Nejprogresivnější je nárůst mezi obdobím 2008 a 2010, kdy došlo ke zvýšení tempa růstu v průměru o **56%** a vyjádřením rozdílu mezi těmito lety na jednoho obyvatele o **241 Kč**. V porovnání s celostátními příjmy jsou výnosy statutárních měst pod tímto průměrem, ale zároveň je trend v celém období shodně rostoucí. Největší příjem zaznamenala Plzeň. Příčina zvýšeného nárůstu příjmů u Ostravy mezi lety 2012 a 2013 je spatřována v zavedení koeficientu ve výši 1,5 u staveb uvedených v § 11 odst. 1 písm. b) až d), kterým se násobí základní sazba daně, případně sazba daně zvýšená podle § 11 odst. 2 zákona o dani z nemovitosti.

Graf 5.11 Vývoj daně z nemovitosti na 1 obyvatele

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 5.6

Graf 5.12 Tempa růstu daně z nemovitosti ČR, Ostravy, Brna a Plzně v letech 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Tabulky 5.6

6 ZÁVĚR

Smyslem této práce bylo analyzovat vývoj celkových daňových příjmů ve třech statutárních městech a jejich následné srovnání s celkovými daňovými příjmy v České republice. Nutností je zmínit fakt, že každé ze sledovaných měst se nachází v úplně v jiné situaci ve smyslu jeho strategického umístění a působení různých vlivů. Příkladem můžeme uvést například Ostravu, která je z hlediska nezaměstnanosti velice problematickým regionem.

Daňové příjmy jsou velice důležitou součástí celkových příjmů města, a proto každá změna v rozpočtovém určení daní musí být citlivě zvážena, jelikož nelze hovořit pouze o vlivu na obyvatele těchto měst, ale je nutné globálně zvážit i vliv na spádové oblasti.

Jeden z takovýchto negativních pokusů zaznamenáváme v roce 2013, kdy mělo dojít ke sjednocení přepočítacích koeficientů, které by pro statutární města znamenalo značný propad daňových příjmů a dá se považovat za varování do budoucích let. Každá iniciativa z řad politiků a odborné veřejnosti má svůj opodstatněný význam a i v tomto případě došlo k zažehnání nejhoršího, což by v konečném důsledku nejvíce pocítili samotní obyvatelé zejména v oblasti bezpečnosti, infrastruktury, ale také dostupnosti služeb.

Cílem práce bylo zhodnocení dopadů změn rozpočtového určení daní na Brno, Ostravu a Plzeň. Práce ukázala, že vlivem změn v RUD a působení dalších faktorů u DPFO ze ZČ sledovaná statutární města dlouhodobě vykazují nadprůměrné příjmy na obyvatele, u DPFO ze SVC nedosahuje Ostrava celostátního průměru. Také u DPFO z KV všechny sledovaná města dosahují za sledované období 2007 – 2013 nadprůměrných hodnot v porovnání s příjmy za Českou republiku. Velice podobný průběh je sledován u vývoje DPPO, kde Brno, Ostrava i Plzeň dosáhly nadprůměrných celostátních výnosů na obyvatele. Vývoj DPH zaznamenal pro tyto tři statutární města zatím nejvýznamnější kladný rozdíl oproti celostátnímu inkasu, zatímco výnos u daně z nemovitosti zaznamenal v porovnání s celorepublikovým průměrem na obyvatele podprůměrných hodnot. Shrnutím lze konstatovat fakt, že ve většině případů byly výnosy z jednotlivých daní nad dlouhodobým průměrem České republiky a zároveň nebyl zaznamenán výrazný propad příjmů.

Nynější systém rozpočtového určení procházel v období let minulých značným vývojem a v současném stavu je určitým kompromisem. V žádném případě to ale neznamená, že tato situace je uspokojivá a v každém případě je nutné se neustále zamýšlet nad jeho zdokonalováním, a tím nastartováním dalšího zvyšování daňových příjmů v České republice.

Seznam použité literatury

a) odborná literatura:

- [1] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-574-8
- [2] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, 1. vyd., Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1
- [3] PROVAZNÍKOVÁ, Romana, *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe 2009*, 2. vyd., Praha: GRADA Publishing, a. s., 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9
- [4] SCHNEIDEROVÁ, Ivana, *Rozpočtová skladba 2012*, 1. vyd., Praha: Archa obec účtuje, 2012. 253 s. ISBN 978-80-260-1010-4
- [5] TOMÁNEK, Petr. *Veřejné finance A*. Ostrava: Ekonomická fakulta VŠB – TU, 2013.

b) Zákony

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v aktuálním znění

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některých státních fondů, v aktuálním znění

Zákon 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v aktuálním znění

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v aktuálním znění

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, v aktuálním

Obecně závazná vyhláška Statutárního města Ostravy č. 7/2012 o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí

c) Elektronické zdroje:

Ministerstvo financí České republiky – ARISweb - Ostrava, Brno, Plzeň, Dostupné z: <http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iarisusc/index.pl>

Ministerstvo financí České republiky – ÚFISweb - Ostrava, Brno, Plzeň, Dostupné z: <http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/index.pl>

Ministerstvo financí České republiky – ARISweb - sumáře, Dostupné z:
<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iarissum/index.pl>

Ministerstvo financí České republiky – ÚFISweb - sumáře, Dostupné z:
<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufissum/index.pl>

Ministerstvo financí České republiky – IS MONITOR - Ostrava, Brno, Plzeň, Dostupné z:
<http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/informacni-systemy/iissp--monitor>

Vyhlášky ministerstva vnitra o rozpočtovém určení daní

Seznam použitých zkratk

RUD – rozpočtové určení daní

DPFO – daň z příjmu fyzických osob

DPPO – daň z příjmu právnických osob

DPH – daň z přidané hodnoty

ZÚSC – základní územně samosprávný celek

VÚSC – vyšší územně samosprávný celek

DPFO ze ZČ - daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti

DPFO z KV – daň z příjmu fyzických osob z kapitálových výnosů

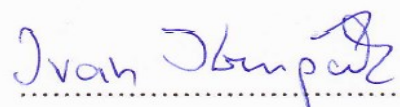
ČR – Česká republika

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9.5.2014

Jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

- Příloha č. 1:** Porovnání celostátních daňových výnosů obecních rozpočtů s daňovými výnosy Ostravy, Brna a Plzně v letech 2007, 2008, 2010.
- Příloha č. 2:** Porovnání celostátních daňových výnosů obecních rozpočtů s daňovými výnosy Ostravy, Brna a Plzně v letech 2012 a 2013.
- Příloha č. 3:** Rozbor daňových výnosů tří statutárních měst (Ostrava, Brno, Plzeň) a jejich porovnání s celkovými příjmy za období 2007, 2008, 2010
- Příloha č. 4:** Rozbor daňových výnosů tří statutárních měst (Ostrava, Brno, Plzeň) a jejich porovnání s celkovými příjmy v období 2012 a 2013
- Příloha č. 5:** Procentuální podíl daňových výnosů
- Příloha č. 6:** Daňové výnosy České republiky a statutárních měst na 1 obyvatele
- Příloha č. 7:** Výpočet podílů města Ostravy na stanovených procentních částech hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- Příloha č. 8:** Rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013-2015

Příloha č. 1 – Porovnání celostátních daňových výnosů obecních rozpočtů s výnosy Ostravy, Brna a Plzně v letech 2007, 2008, 2010.

Rok	Pol.	Druh příjmu	Daňový výnos obcí	Daňový výnos statutárního města v tis. Kč		
				Ostrava	Brno	Plzeň
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	27 918 197	1 378 574	1 649 184	734 531
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	7 255 768	192 714	354 421	152 398
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	1 741 637	88 290	104 723	46 655
2007	1121	Daň z příjmu PO	31 945 184	1 603 190	1 901 430	847 016
	1122	Daň z příjmu PO za obce	6 182 880	312 594	240 606	216 030
	1211	Daň z přidané hodnoty	48 307 904	2 428 455	2 880 211	1 283 022
	1511	Daň z nemovitostí	4 962 376	114 462	139 107	67 784
		Daňové výnosy celkem	128 313 946	6 118 279	7 269 682	3 347 436
		Podíl na celostátním daňovém výnosu		4,77	5,67	2,61
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	26 511 769	1 246 558	1 505 138	675 564
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	7 960 643	204 454	383 504	171 532
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	2 189 473	105 896	126 485	56 721
2008	1121	Daň z příjmu PO	38 519 416	1 843 792	2 201 269	986 726
	1122	Daň z příjmu PO za obce	6 026 856	233 978	137 859	188 496
	1211	Daň z přidané hodnoty	54 773 355	2 634 434	3 145 939	1 410 484
	1511	Daň z nemovitostí	5 098 966	113 318	132 869	78 741
		Daňové výnosy celkem	141 080 478	6 382 430	7 633 063	3 568 264
		Podíl na celostátním daňovém výnosu		4,52	5,41	2,53
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	25 708 817	1 186 106	1 454 760	661 635
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	4 779 861	114 231	213 091	100 566
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	2 181 166	102 437	124 238	56 866
2010	1121	Daň z příjmu PO	26 792 267	1 248 757	1 513 559	692 688
	1122	Daň z příjmu PO za obce	5 469 505	197 860	323 074	168 206
	1211	Daň z přidané hodnoty	57 551 135	2 688 616	3 250 170	1 494 485
	1511	Daň z nemovitostí	8 663 631	161 886	202 860	129 087
		Daňové výnosy celkem	131 146 382	5 699 893	7 081 752	3 303 533
		Podíl na celostátním daňovém výnosu		4,35	5,40	2,52

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.mfer.cz (ARIS, ÚFIS, MONITOR)

Příloha č. 2 – Porovnání celostátních daňových výnosů obecních rozpočtů s daňovými výnosy Ostravy, Brna a Plzně v letech 2012, 2013.

Rok	Pol.	Druh příjmu	Daňový výnos obcí	Daňový výnos statutárního města v tis. Kč		
				Ostrava	Brno	Plzeň
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	27 359 708	1 248 888	1 600 666	706 466
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	2 737 153	43 366	90 190	62 448
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	2 817 402	129 459	163 433	72 282
2012	1121	Daň z příjmu PO	27 760 862	1 271 061	1 598 950	709 452
	1122	Daň z příjmu PO za obce	5 417 738	200 209	351 803	274 983
	1211	Daň z přidané hodnoty	55 744 252	2 565 161	3 234 063	1 432 174
	1511	Daň z nemovitostí	9 602 114	187 034	216 237	134 906
		Daňové výnosy celkem	131 439 229	5 645 178	7 255 342	3 392 711
		Podíl na celostátním daňovém výnosu		4,29	5,52	2,58
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	29 788 862	1 238 728	1 615 923	710 203
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	3 030 297	49 796	112 903	51 624
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	3 033 837	123 022	156 113	69 261
2013	1121	Daň z příjmu PO	30 446 946	1 218 826	1 546 119	685 643
	1122	Daň z příjmu PO za obce	5 608 109	373 083	446 241	176 621
	1211	Daň z přidané hodnoty	64 148 392	2 580 682	3 285 204	1 457 343
	1511	Daň z nemovitostí	9 736 021	210 730	227 460	133 376
		Daňové výnosy celkem	145 792 464	5 794 867	7 389 963	3 284 071
		Podíl na celostátním daňovém výnosu		3,97	5,07	2,25

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.mfcr.cz (ARIS, ÚFIS, MONITOR)

Příloha č. 3 - Rozbor daňových výnosů tří statutárních měst (Ostrava, Brno, Plzeň) a jejich porovnání s celkovými příjmy za období 2007, 2008, 2010.

Rok	V tis. Kč				
	Pol.	Druh příjmu	Ostrava	Brno	Plzeň
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	1 378 574	1 649 184	734 531
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	192 714	354 421	152 398
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	88 290	104 723	46 655
2007	1121	Daň z příjmu PO	1 603 190	1 901 430	847 016
	1122	Daň z příjmu PO za obce	312 594	240 606	216 030
	1211	Daň z přidané hodnoty	2 428 455	2 880 211	1 283 022
	1511	Daň z nemovitostí	114 462	139 107	67 784
		Daňové výnosy celkem	6 118 279	7 269 682	3 347 436
		Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 962 100	12 168 981	5 541 831
		Daňové výnosy/celkové příjmy (%)	55,81	59,74	60,40
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	1 246 558	1 505 138	675 564
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	204 454	383 504	171 532
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	105 896	126 485	56 721
2008	1121	Daň z příjmu PO	1 843 792	2 201 269	986 726
	1122	Daň z příjmu PO za obce	233 978	137 859	188 496
	1211	Daň z přidané hodnoty	2 634 434	3 145 939	1 410 484
	1511	Daň z nemovitostí	113 318	132 869	78 741
		Daňové výnosy celkem	6 382 430	7 633 063	3 568 264
		Příjmy celkem (po konsolidaci)	11 241 428	13 265 562	5 791 118
		Daňové výnosy/celkové příjmy (%)	56,78	57,54	61,62
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	1 186 106	1 454 760	661 635
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	114 231	213 091	100 566
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	102 437	124 238	56 866
2010	1121	Daň z příjmu PO	1 248 757	1 513 559	692 688
	1122	Daň z příjmu PO za obce	197 860	323 074	168 206
	1211	Daň z přidané hodnoty	2 688 616	3 250 170	1 494 485
	1511	Daň z nemovitostí	161 886	202 860	129 087
		Daňové výnosy celkem	5 699 893	7 081 752	3 303 533
		Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 922 767	14 101 391	5 811 610
		Daňové výnosy/celkové příjmy (%)	52,18	50,22	56,84

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.mfcr.cz (ARIS, ÚFIS, MONITOR)

Příloha č. 4 - Rozbor daňových výnosů tří statutárních měst (Ostrava, Brno, Plzeň) a jejich porovnání s celkovými příjmy v období 2012, 2013.

V tis. Kč					
Rok	Pol.	Druh příjmu	Ostrava	Brno	Plzeň
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	1 248 888	1 600 666	706 466
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	43 366	90 190	62 448
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	129 459	163 433	72 282
2012	1121	Daň z příjmu PO	1 271 061	1 598 950	709 452
	1122	Daň z příjmu PO za obce	200 209	351 803	274 983
	1211	Daň z přidané hodnoty	2 565 161	3 234 063	1 432 174
	1511	Daň z nemovitostí	187 034	216 237	134 906
		Daňové výnosy celkem	5 645 178	7 255 342	3 392 711
		Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 001 860	13 435 140	5 852 835
		Daňové výnosy/celkové příjmy (%)	56,44	54,00	57,97
	1111	Daň z příjmu FO ze ZČ a funkčních požitků	1 238 728	1 615 923	710 203
	1112	Daň z příjmu FO ze SVČ	49 796	112 903	51 624
	1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	123 022	156 113	69 261
2013	1121	Daň z příjmu PO	1 218 826	1 546 119	685 643
	1122	Daň z příjmu PO za obce	373 083	446 241	176 621
	1211	Daň z přidané hodnoty	2 580 682	3 285 204	1 457 343
	1511	Daň z nemovitostí	210 730	227 460	133 376
		Daňové výnosy celkem	5 794 867	7 389 963	3 284 071
		Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 909 777	13 524 312	5 214 450
		Daňové výnosy/celkové příjmy (%)	53,12	54,64	62,98

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.mfcr.cz (ARIS, ÚFIS, MONITOR)

Příloha č. 5 – Procentuální podíl daňových výnosů

Druh příjmu	Daňový výnos obcí za období	Daňový výnos statutárního města a jeho podíl na celkových daňových výnosech města (CDVM)					
		Ostrava	Podíl na CDVM	Brno	Podíl na CDVM	Plzeň	Podíl na CDVM
DPFO ze ZČ	27 918 197	1 378 574	23,75%	1 649 184	23,46%	734 531	23,46%
DPFO ze SVČ	7 255 768	192 714	3,32%	354 421	5,04%	152 398	4,87%
DPFO z KV	1 741 637	88 290	1,52%	104 723	1,49%	46 655	1,49%
DPPO	31 945 184	1 603 190	27,61%	1 901 430	27,05%	847 016	27,05%
DPH	48 307 904	2 428 455	41,83%	2 880 211	40,98%	1 283 022	40,97%
DzN	4 962 376	114 462	1,97%	139 107	1,98%	67 784	2,16%
DVC	122 131 066	5 805 685	100,00%	7 029 076	100,00%	3 131 406	100,00%
Podíl na CDV	2007	4,75%		5,76%		2,56%	
DPFO ze ZČ	26 511 769	1 246 558	20,27%	1 505 138	20,08%	675 564	19,99%
DPFO ze SVČ	7 960 643	204 454	3,33%	383 504	5,12%	171 532	5,08%
DPFO z KV	2 189 473	105 896	1,72%	126 485	1,69%	56 721	1,68%
DPPO	38 519 416	1 843 792	29,99%	2 201 269	29,37%	986 726	29,20%
DPH	54 773 355	2 634 434	42,85%	3 145 939	41,97%	1 410 484	41,73%
DzN	5 098 966	113 318	1,84%	132 869	1,77%	78 741	2,33%
DVC	135 053 622	6 148 452	100,00%	7 495 204	100,00%	3 379 768	100,00%
Podíl na CDV	2008	4,55%		5,55%		2,50%	
DPFO ze ZČ	25 708 817	1 186 106	21,56%	1 454 760	21,52%	661 635	21,10%
DPFO ze SVČ	4 779 861	114 231	2,08%	213 091	3,15%	100 566	3,21%
DPFO z KV	2 181 166	102 437	1,86%	124 238	1,84%	56 866	1,81%
DPPO	26 792 267	1 248 757	22,70%	1 513 559	22,39%	692 688	22,09%
DPH	57 551 135	2 688 616	48,87%	3 250 170	48,09%	1 494 485	47,67%
DzN	8 663 631	161 886	2,94%	202 860	3,00%	129 087	4,12%
DVC	125 676 877	5 502 033	100,00%	6 758 678	100,00%	3 135 327	100,00%
Podíl na CDV	2010	4,38%		5,38%		2,49%	
DPFO ze ZČ	27 359 708	1 248 888	22,94%	1 600 666	23,19%	706 466	22,66%
DPFO ze SVČ	2 737 153	43 366	0,80%	90 190	1,31%	62 448	2,00%
DPFO z KV	2 817 402	129 459	2,38%	163 433	2,37%	72 282	2,32%
DPPO	27 760 862	1 271 061	23,34%	1 598 950	23,16%	709 452	22,76%
DPH	55 744 252	2 565 161	47,11%	3 234 063	46,85%	1 432 174	45,94%
DzN	9 602 114	187 034	3,43%	216 237	3,13%	134 906	4,33%
DVC	126 021 491	5 444 969	100,00%	6 903 539	100,00%	3 117 728	100,00%
Podíl na CDV	2012	4,32%		5,48%		2,47%	
DPFO ze ZČ	29 788 862	1 238 728	22,85%	1 615 923	23,27%	710 203	22,85%
DPFO ze SVČ	3 030 297	49 796	0,92%	112 903	1,63%	51 624	1,66%
DPFO z KV	3 033 837	123 022	2,27%	156 113	2,25%	69 261	2,23%
DPPO	30 446 946	1 218 826	22,48%	1 546 119	22,27%	685 643	22,06%
DPH	64 148 392	2 580 682	47,60%	3 285 204	47,31%	1 457 343	46,90%
DzN	9 736 021	210 730	3,89%	227 460	3,28%	133 376	4,29%
DVC	140 184 355	5 421 784	100,00%	6 943 722	100,00%	3 107 450	100,00%
Podíl na CDV	2013	3,87%		4,95%		2,22%	

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.mfcr.cz (ARIS, ÚFIS, MONITOR)

Příloha č. 6 - Daňové výnosy statutárních měst na 1 obyvatele

Druh příjmu	Daňový výnos obcí za období	Daňový výnos statutárního města a jeho přepočet na jednoho obyvatele v tis.					
		Ostrava	Přepočet na obyv.	Brno	Přepočet na obyv.	Plzeň	Přepočet na obyv.
DPFO ze ZČ	27 918 197	1 378 574	4,460	1 649 184	4,498	734 531	4,496
DPFO ze SVCČ	7 255 768	192 714	0,623	354 421	0,967	152 398	0,933
DPFO z KV	1 741 637	88 290	0,286	104 723	0,286	46 655	0,286
DPPO	31 945 184	1 603 190	5,187	1 901 430	5,186	847 016	5,184
DPH	48 307 904	2 428 455	7,857	2 880 211	7,855	1 283 022	7,852
DzN	4 962 376	114 462	0,370	139 107	0,379	67 784	0,415
DVC	122 131 066	5 805 685	18,783	7 029 076	19,170	3 131 406	19,165
Podíl na CDV	2007	4,75%		5,76%		2,56%	
DPFO ze ZČ	26 511 769	1 246 558	4,042	1 505 138	4,084	675 564	4,088
DPFO ze SVCČ	7 960 643	204 454	0,663	383 504	1,041	171 532	1,038
DPFO z KV	2 189 473	105 896	0,343	126 485	0,343	56 721	0,343
DPPO	38 519 416	1 843 792	5,979	2 201 269	5,973	986 726	5,972
DPH	54 773 355	2 634 434	8,543	3 145 939	8,536	1 410 484	8,536
DzN	5 098 966	113 318	0,367	132 869	0,361	78 741	0,477
DVC	135 053 622	6 148 452	19,938	7 495 204	20,338	3 379 768	20,454
Podíl na CDV	2008	4,55%		5,55%		2,50%	
DPFO ze ZČ	25 708 817	1 186 106	3,876	1 454 760	3,917	661 635	3,893
DPFO ze SVCČ	4 779 861	114 231	0,373	213 091	0,574	100 566	0,592
DPFO z KV	2 181 166	102 437	0,335	124 238	0,335	56 866	0,335
DPPO	26 792 267	1 248 757	4,081	1 513 559	4,075	692 688	4,076
DPH	57 551 135	2 688 616	8,786	3 250 170	8,751	1 494 485	8,794
DzN	8 663 631	161 886	0,529	202 860	0,546	129 087	0,760
DVC	125 676 877	5 502 033	17,980	6 758 678	18,198	3 135 327	18,450
Podíl na CDV	2010	4,38%		5,38%		2,49%	
DPFO ze ZČ	27 359 708	1 248 888	4,168	1 600 666	4,224	706 466	4,223
DPFO ze SVCČ	2 737 153	43 366	0,145	90 190	0,238	62 448	0,373
DPFO z KV	2 817 402	129 459	0,432	163 433	0,431	72 282	0,432
DPPO	27 760 862	1 271 061	4,242	1 598 950	4,219	709 452	4,241
DPH	55 744 252	2 565 161	8,561	3 234 063	8,534	1 432 174	8,560
DzN	9 602 114	187 034	0,624	216 237	0,571	134 906	0,806
DVC	126 021 491	5 444 969	18,173	6 903 539	18,217	3 117 728	18,635
Podíl na CDV	2012	4,32%		5,48%		2,47%	
DPFO ze ZČ	29 788 862	1 238 728	4,165	1 615 923	4,271	710 203	4,241
DPFO ze SVCČ	3 030 297	49 796	0,167	112 903	0,298	51 624	0,308
DPFO z KV	3 033 837	123 022	0,414	156 113	0,413	69 261	0,414
DPPO	30 446 946	1 218 826	4,098	1 546 119	4,087	685 643	4,094
DPH	64 148 392	2 580 682	8,677	3 285 204	8,684	1 457 343	8,702
DzN	9 736 021	210 730	0,709	227 460	0,601	133 376	0,796
DVC	140 184 355	5 421 784	18,229	6 943 722	18,354	3 107 450	18,555
Podíl na CDV	2013	3,87%		4,95%		2,22%	

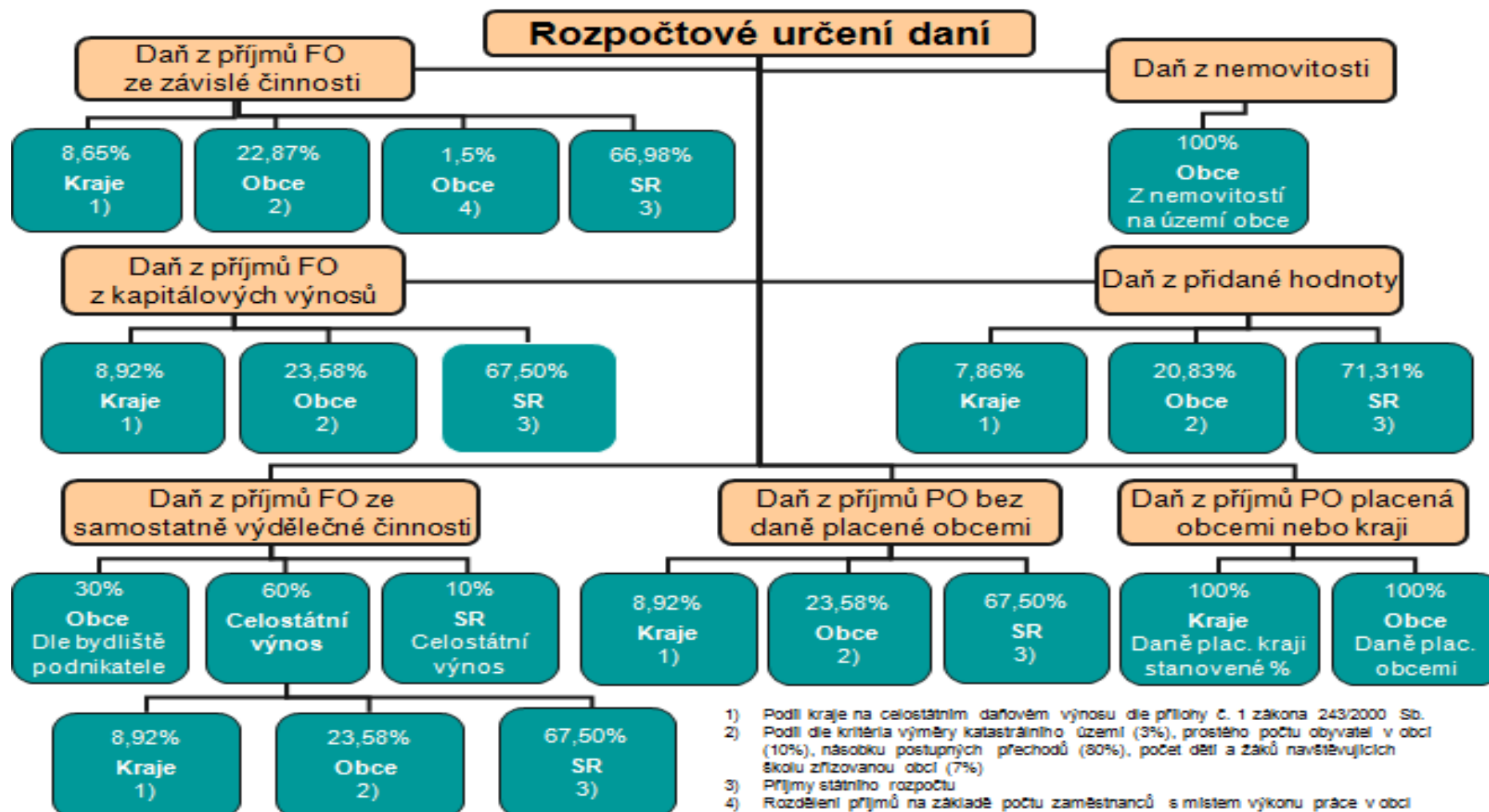
Zdroj: Vlastní zpracování dle www.mfcr.cz (ARIS, ÚFIS, MONITOR)

Příloha č. 7 - Výpočet podílů města Ostravy na stanovených procent. částech hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů

Výpočet podílů města Ostravy na stanovených procentních částech hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů				
vyhláška 264/2013				
obec: statutární město Ostrava		počet zaměstnanců (k 1.12.2012)		197814
počet obyvatel	297 421	počet obyvatel ČR (k 1.1.2013)		10 514 212
	21			7 623
výměra katastrálního území obce v ha	422,2799	celková výměra ČR (k 1.1.2013)		442,5345
počet žáků MŠ a ZŠ – Ostrava	29 991	počet žáků a dětí ZŠ a MŠ (k 30.9.2012)		1 124 154
Výpočet procentního podílu obce na výnosu daní dle § 4 odst. 1 písm. b) až f) zákona				
A.				koeficient
1.	$\frac{\text{celková výměra katastrál. území obce} * 100 * 0,03}{\text{celková výměra katastrál. území všech obcí}}$	=	$\frac{21 \cdot 422,2799 * 100 * 0,03}{7\,623 \cdot 442,5345}$	= 0,008430
2.	$\frac{\text{počet obyvatel obce} * 100 * 0,10}{\text{počet obyvatel všech obcí}}$	=	$\frac{297\,421 * 100 * 0,10}{10\,514\,212}$	= 0,282875
3.	$\frac{\text{počet žáků ZŠ a MŠ} * 100 * 0,07}{\text{počet žáků ZŠ a MŠ všech obcí}}$	=	$\frac{29\,991 * 100 * 0,07}{1\,124\,154}$	= 0,186751
4.	$\frac{\text{přepočítací koeficient} * \text{počet obyv. Ostravy} * 0,80 * 100}{(\text{přep.koef.} * \text{počet obyv. Prahy}) + (\text{přep.koef.} * \text{počet obyv. Ostravy, Plzně a Brna}) + (\text{přep.koef.} * \text{počet obyv. ost.obcí})}$	=	$\frac{2,2961 * 297\,421 * 0,80 * 100}{4,0641 * 1\,246\,780 + 2,2961 * 843\,220 + 1 * 8\,424\,212}$	= 3,541283
5.	Procentní podíl obce na výnosu daní dle § 4 odst. 1 písm. b) až f) zákona			4,019339
	řádek 1 + 2 + 3 + 4			

Zdroj: Vlastní zpracování dle vyhlášky 264/2013 k zákonu 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Rozdělení RUD v letech 2013 - 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle zákona 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní